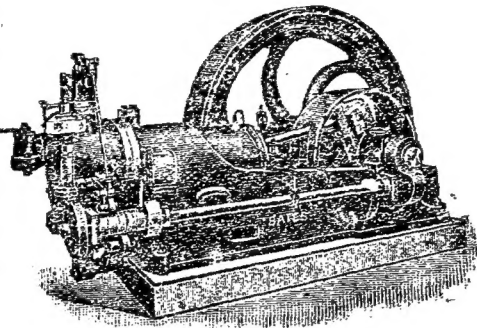

308633 వ త్రిదినము ప్రకటన (బడును)

VOL. 2 } చెన్న పట్టణము 1916 నం. జనవరి నెల 7 వ తేది శుక్ర వారము } NO 238
నంబటము. ౨. } రాక్షస నామ సంవత్సర పుష్య మాస శుద్ధ ద్వితియ ౨. } సంచిక ౨౩౮

బేట్టు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సింగ్ ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ ఇంజనులు నవీన్ యేర్పాటులతో అత్యుత్తమ యెంజిన్ నుండి అతి తక్కువ ధరగా పనిచేయు చుండుటవల్ల వేసేట ప్రపంచవంతటను విక్రయించబడుచున్నవి. ఈ యేర్పాటు అతిస్వల్పము. దీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే వ్యవసాయదారే చాచోట్ల పనిచేయుచున్నాడు దీనిని నడుపుట అతి సులభము. వెలుల అతి సరసము. 2½ మైదలల 50 గుట్టముల పవరువరకు వాటియొక్క స్పీరు సామానుల నవా యెక్కుడున్న సిద్ధముగా ఉంచబడును.

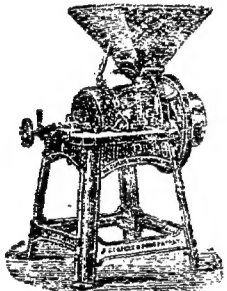
గ్యాసు ఇంజను.

వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు సరఫరా చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు ప్రత్యేకములు, విద్యుత్తు యంత్రములు, నానెయ్యే యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు పాలర్లు, వాట్ల చిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, తేరింగులు, పాస్టింగులు నీలెండరు ఆయిల్లు, కగయిరా యావత్తూ శాఖ్యముయినవి పరశమయిన ధరలకు అర్జునుచ్చిన వెంటనే సరఫరాచేయుదుము. యెంజిన్లులయిన స్పార్క్ లైటుగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టివర్తబడును.

పోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో.

ఇంజనీరు.

పిండిచేయు యంత్రము.

(బాంబే బెజవాడ

30 నెలల పెంపు బెన్సు బిల్, మదరాసు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సాంబశిము, లావణ్యము ముగ్ధత్వమురమ్మముగ లిఖించబడినవి.

జనవరి నెల 31 వ తేది వాఘ్ నాకపారిక నామ రూప్యముల విలువగల మాసంబుల గొనవారలకు క్యాలండరు విక్రయముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అనాచీటిని మంపనలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

వక్కని డబ్బితో రూ. 0-8-0; డబ్బా 1-5 రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బి 1-5 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బి 1-5 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-5 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

108 ప్రేరి రోడ్డు, బాంబాయి. 6 తంబు శెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

ఈ యాద్యములను క్యాలండరులు కొద్దిప్రతులు మాదిరించబడుచున్నవి దరఖాస్తులకు వెంటనే పంపుకొనిన యాద్యములు గలవు.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

(28) వనోపధి సారసవరిల్లా

ఇది వేదమునందున్న సెర్వురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను వాగుజేయును. కీళ్లనొట్టు, పాతవాములు పోట్లు పిరికపట్టు, రక్తవివారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించును. వాడెకంటు పులకు పుష్టినికలిగించును. వెత్తుకు తుద్దివలన వృద్ధి జేయును. దీనివలన కఠినమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ 1-4-0.

మృత్యుకుముందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు బుళు ముందు) నాగల్లి తైలము పైపూతకు ముందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0.

ప్రాప్తి:— పి. డి. సావంత్, గజక, పనసవాడి, నం. ౨, బాంబాయి. Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

కాటోల్ పాడరు

కట్టలు, చీమలు, తిగులు, చిమ్మటలు మున్నగు కీడుల బట్టియే వుండగలను నశింపజేయును. డి. 1-5 అ. 0-8-0

కాటోలు వత్తులు

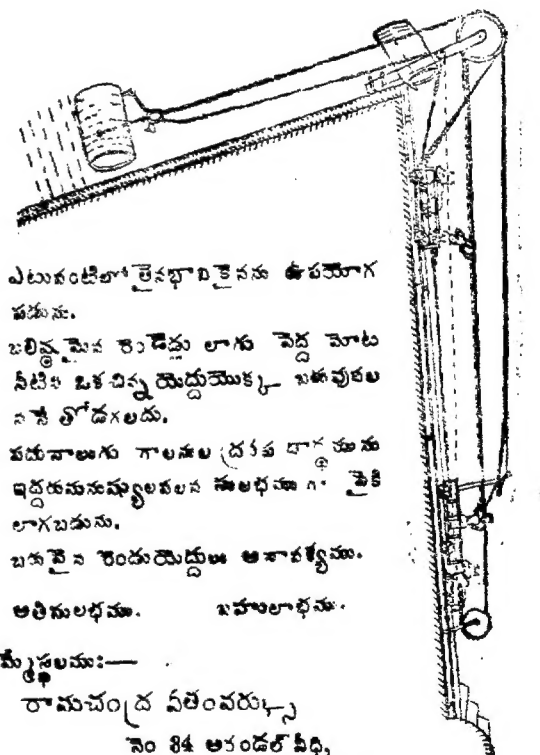
దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును.

240 కట్టలుగల పెట్టె 1-5 అ 12

మితహారకదాగములకు చీమలును కడకటిండ్లయందు వట్టులును బొమ్మలును, పుస్తక పేజీలకు చిమలనుండి కాపాడును సాల్వంజెట్టు:— డి. మార అందుకో.

1-11, స్ప్రింగర్స్ స్ట్రీటు, బాంబే, మదరాస్.

రామచంద్రావితము

1. ఎటువంటి లోతైన భారమునకు తీరముగ పడును.
2. బలిష్ఠమైన రెండేడు లాగు వెద్ద మోటా నీటిని ఒక చిన్న యెద్దుముక్కు బతువులకు నీటి తోడగలదు.
3. వరుసగా గాలనుల ద్రవ భాగమును ఇద్దరు మనుష్యులవలన సులభముగా త్రేకి లాగబడును.
4. బరులైన రెండు యెద్దులు అవశ్యము. అతిసులభము. సహజము.

అమృతము:—

రామచంద్ర వితంవర్చు

నెం 84 అందల్ పిల్లి, మెలాపూరు, మదరాస్.

వెల వ్యయము!

గుణవర్ధకము !!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

వక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

రలనొప్పులమాన్పును, వాయువునొట్టు పోగొట్టును చార్వపునొప్పుల బారదోలును. పోట్లనొట్టును అమృతాంజనం డిపో, 109, ప్రేరి రోడ్డు, బాంబాయి.

7, తంబు శెట్టిపిల్లి మదరాసు.

క రాచివ ర్తక సంఘమువారి సన్మానపత్రము.

నిన్నటి మధ్యాహ్నమున కరాచి వర్తక సంఘమువారు శ్రీబొంబాయి గవర్నరుగారికి సన్మానపత్రమును సమర్పించిరి. దొరతనమువారి పక్షమునగాని గోధుమల వెగుమతి చేయగూడదను కాసుము కరాచివ ర్తకుల కంతయు హానికలిగించినది. ఇటువంటి అధికముగ ఎగుమతి అనునది ఒక్క గోధుమలే. 1914 వ సంవత్సరమున హిందూజీతములోని మూడు ముఖ్య శత్రువులనుండి ఎగుమతియైన గోధుమలనుండి కరాచియొక్క గోధుమల ఎగుమతి పోషకముగాంచును. యుద్ధమునకు పూర్వము కలకత్తానుండి 1728 టన్నులు, బొంబాయినుండి 11848 టన్నులు, కరాచినుండి 69144 టన్నులు గోధుమలు ఎగుమతి చేయబడినవి. జీవులు కాలవ తెరువబడున. అందుములమున సంబాలులో నిట్టిపనులు జరిగినవి. గోధుమలనుండి అధికముగాగలది. తర్వాతనే కరాచినుండి 15 లగాయతు 20 లక్షల టన్నుల వరుస గోధుమలు ఎగుమతి కాగలవు. యుద్ధములమున వర్తకమునకు చాలావఱకు సుభవించినది. కరాచి వర్తకులకు చాలావఱకు తట్టుబడి అయినది. కరాచి వాసులొని యధికమును పోషకములు కృత్రికానున్నవి. కలకు. వర్తకము మామూలు పోషకముగానే మేనుభ్యింపబడినది. గలమని పోషకము వికలత. ఇదిగోమను ఇనుపదారులగుర్చి భవమున వెల్లింపుచుని కోరుట కిది యుచితముమము కాదు. కోహికాయన, కరాచినుండి ఢిల్లీకితయ సక్రమమునబడిన యనుపదారి మున్నగు ఉద్యమముల శ్రీవారికి భావకమొనర్చు మాకు నెలవొసంగుదురుగాక. గతజూలై 18-వ తేదీని జరిగిన కాననపర్వలో ఇనుపదారులు పంటకావలను మున్నగునవి బొంబాయివధవారు పరిష్కరింపబడిన అంశములుగానని ఒక సభ్యుడు నడిపెను. కాని వైముద్యమముల విడిచి పెట్టవలదని శ్రీవారిని బాగ్గించు చుంటిమి. అందువలన రాష్ట్రోపయుక్తములగు వెద్దముద్యమములపై కాలమునకుంచి యిందు ఆటంకములయొక్క ప్రభావముచాల మున్నదగలదు. యుద్ధములమున మాకప్తము వావును నిర్మాణపరిపూర్తి ఆలసంబున దని నిమ్ముచున్నారము. మాకార్యములనున్నయు వెదది యున్నవి. వీరిన్నటి నొకచో జేర్చుటకు సుమారు ఇనువసంపత్తరములకిందట కల పెట్టుబడిను. ఇదివరకు కొంతవని సాగినది. గానయులమున తట్టుబడిన అధికపు చిక్కలచే నీ నిర్మాణ మాపుచేసబడు నని ఇటీవల తెలియవచ్చినది. ప్రాత తెలుసు ధానమున కార్యములములు నిర్మింప బడును. కానివిషయమై దొరతనమువారు ఉచితభావముతో సహాయమునుండుటను వాటితో నున్నాము. ఈ కార్యము శ్రీవారి ప్రోత్సాహముననే జరుగునని నమ్ముచుంటిమి. 1918 సంవత్సరమున సిడెన్ హామ ప్రభువు శంఖుస్థాపన మొనరించెను. అని సంఘమువారు విన్నవించుకొనిరి.

గవర్నరుగారి ప్రోత్సాహము.

కరాచి పట్టణ పురోవృద్ధి సామ్రాజ్యభివృద్ధి సాధకములలో నొకటి అనఁ చున్నది. అది దొరతనమువారు కార్యవిధాన మధారపడియున్నది. ఇదివరలో శత్రు చాల అభివృద్ధి నొందిరి. భావకభివృద్ధి ప్రస్తుతాభివృద్ధిని మేలుపాటు. తిరస్కరింపగలదు. ప్రస్తుతమున దొరతనమువారు యుద్ధమున మునిగియున్నాడు. ఆ కారణమున నేదొరవలసిన కార్యములు శత్రువలన కాలవడినవి. ఇట్టి మునచటికినను త్వరగా రాగలదని గవర్నరుగారు ప్రోత్సాహమిచ్చిరి.

జేతయ వర్తక సంఘమునకు జవాబు.

పోర్టుట్రస్టుసంఘ భారతీయ వర్తకప్రతినిధులు గలను. కాని వీరు నిరూపింపబడిన అధికారులచే నియమింపబడి నున్నారు. నిరూపించు స్వాతంత్ర్యము మొదలగుటకు పూర్వము వర్తకులంద రొకసంఘముగ నేర్పడియుండవలెను. కానన నిర్మాణ సభావిషయమున దొరతనమువారు చాలావఱకు సుఖముచున్నాడు.

పోర్టుట్రస్టు కార్యములముల తెరచుట.

ఆ సాయంకాలమున గవర్నరుగారు కరాచి పోర్టుట్రస్టువారి నూతన కార్యములముల తెరచిరి. యుద్ధములమున అధికరిత్యాట్రస్టువారు చాల చిక్కలు పడుచున్నాడు. ఇంతవరకు ట్రస్టువారెట్టా కాలము గడపగలిగిరి. వివరములు లేక గమ్యస్థానమును చేరగల మను ఆశ గలదు. గత సంవత్సరమున నాలుగు లక్షలు నిష్పము కలిగినది. ఆకస్మికముగ యుద్ధము పోగొండుచుటచే భగ్గులు తగ్గించుటకు పలుకే పోయినది. ఈ సంవత్సరమున నూతన ఏర్పాటు లానరింప బడినవి. నిలువసాములు ముట్ట గత్యముండదని యూహించుచుంటిమి. యుద్ధసంబంధకార్యముల మే మొనర్చు

గలిగిన సహాయమును విరమించుట యుచితముకాదు. మాకాయోజనల కష్టపడి ఉత్సాహ పూర్వకముగ కార్యనిర్వహణమునకు పూను కొంటిమి. మే మొనర్చిన కార్యములు మేలికో ద్యోమలకు సంతస మొనగూర్చును. కార్యనిర్వహణమున మాకును వారికిని ఎట్టిభేద భావమున కలగలేదనిపోర్టుట్రస్టు చైర్మనుగారు కార్యములముల తెరచి గవర్నరుగారిని పొగ్గించు వచనమున నడిపిరి.

కరాచి పురపాలక సంఘమువారు కమిషనరును ఆసాయించు చేసిన కాగణము.

5 వ తేది ఉదయమున విల్లింగ్డను ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ ఉభయముల రాజలాంఛనోపేతు లై కరాచివర్తకులు బ్రవేశించిరి. ప్రేమభువద్ద పురపాలక సంఘమువారు శ్రీవారల నెదుర్కొని సన్మానపత్రములను సమర్పించిరి. సాదరభావముతో వీరి సన్మానపత్రములకు గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తరముపలికి కమిషనరును నియమించుట కరాచి పుర పాలక సంఘము వారు పురపాలకమునుక్రమముగ కార్యనిర్వహణచేయుటకును కాదు. సంఘమువారు కడు సామర్థ్యమున పాలన మొనర్చిరి. ఒక వెద్దకార్యపారమున కొక సమయమున పూర్వకారి యాండుట అగత్యము. వెద్దమును కరాచివర్తకులు నానాటి కభివృద్ధి నొందుచున్నది. మ్యూనిసిపల్ కమిషనరు క్రింద కరాచి పురపాలము నెలకటికంటె మరింత సామర్థ్యమున మేలుచేయవలెను. పురోభివృద్ధి కోరగలము గలగలు. అన్ని విధములనును వారికిని పురోభివృద్ధికి అనుకూలమై యున్నది గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

లాహూరు రైడవ కుట్రకేసు.

అమృతనర ఆస్తిపైటు పోలీసునూపరింపెందెంటుగారు బార్ సాహెబు మీటింగులగుర్చి తమ దర్యాప్తును వివరించిన యనంతరమున వెనుకటి కేసులో అప్రూవరుగారు వారా యనింగు పరీక్షింపబడిన. వెనుకటి సాక్షులు తెలియ జేసిన అంశములను ఈ తరువాత తెలియ పరచెను. రాబాన్ మున్నగు బండిపాటు నతడు వివరించెను. ఈ బండిపాటులలో గిండాసింగు చాల ప్రఖ్యాతుడు. ఇతడింతవరకు పోలీసువారిచే జక్కతుండ తప్పించుకొనెను. పోలీసులకు విచారణలో నున్నాడు.

అనంతరమున అప్రూవరు క్రాసుపరీక్ష జరిగెను. అనార్యుల పోలీసు స్టేషనులో నీకని బస్. ఉత్తమసింగు నతడొక సారి మాత్రమే చూచెను. అదియు రాత్రిభాగమునకుచే నీతడతని గుర్తించలేదు. మాలకుల పోలీసు స్టేషను కొట్టలో నీతడొక్కడెయ్యండెను. పోలీసువారి కతడు వాక్యముల మిచ్చిన యనంతరమున నీతడి కర్మసింగుచేత తెలియవచ్చెను.

చట్టాబంధిపోటు:- మల్లాకాబున హత్యలు, అదిగాగల దొంగద్రుములలో చనిపోయిపోయి, గాయములు తగిలిపోయి మనమ్యుల అమృతనర కివిల పద్ధతు కర్మలో స్మిత్తుగాను పరీక్షించిరి. ఆ వివరముల నీతడు సాక్ష్యమిచ్చెను. ఈ అంశములన్నియు వెనుకటి కేసులోనివే.

అప్రూవరు ఇమారు సింగు కొందరు ముద్దయుల గురు తించెను. లాట్టాబిలో ట్రాన్స్ఫర్మర్మములపై నీతడు తెలియపరచెను. ప్రభుత్వమున వీరు మతసంబంధమును సంఘమున నుండి రావరాను రాజప్రభువు లయి దొంగతనము మున్నగు అరాజక కార్యక్రమము నకులించిరి. ఆ సాయమున గాధరు ఉద్యమచరిత్రమున సాక్షి ఒకడికరించెను. గతవేసవియంతోన రించిన వాక్యముల నీతడు మరల కోర్టునాగెనుటకు విశిష్టి చేసెను. బండిపోటులలో దొంగిలించబడిన వస్తువులు మున్నగు వాని నీతడు కోర్టులో గుర్తుపట్టెను.

బెజవాడ హిందూమెట్

అక్కర్లు కావలెను. అక్కర్లు కావలెను.

ఆంధ్రనాటకముల బ్రదర్శించుటకు హీరో పాత్రను హీరోయిన్ పాత్రను అప్పచేయగల సమర్థులును, ఒకహర్షోనిస్తును కావలయును. పురుషులు మాత్రమే దరఖాస్తులు వంపవలెను. జీతము నెల 1-కి రు 20-25 ల వలకు వారివారి సామర్థ్యములబట్టి యియ్యబడుదురు. దరఖాస్తు దార్లు యీ దిగువ అడ్రెసుకు తమ దరఖాస్తులను 1916 సం॥ జనవరి నెలాఖరులోగా బంపి తక్కిన వరతుల గురించి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

బి. సీతాకతిరావు, బి. యే; బి. యల్.
(పసిడెంటు బి. హెచ్. టి., బెజవాడ.)

క స్తూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సుధికి, బాలెంతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రేయమగుటచేతను, నవరస సమయములందు దొరకుట దుస్తరము మాడిపోయిందలి కస్తూరి యం దితరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితకస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రు 30-0-0

గోరోజనము తులం గకి 2-0-0
కుంకుమపువ్వు తులం గ-కి రూ. 2-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

అమృతాంజనం డిపో, రి తంబు నెట్టిపిడి, మదరాసు.

రాక్షసనామసంవత్సర బహుమతి

చెయ్యి గడియారము రూ. 1-15-0.

ఇదివరలో విక్రయించినది రూ. 3-14-0. ఇంత వారి కయము గల చెయ్యిగడియారమును మా కంపెనీ ప్రభావిత చెయ్యవలెనని ఈ నెల ఆ ఖరు లో గ తెప్పించుకొనువారికి రూ 1-15-0 యివ్వబడును. ఈ గడియారము మాపుకు సాగనుగాను చిన్నదిగాను ఉండును. రి సంవత్సరము లకు గ్యారంటి యివ్వ బడును. మేలు మేలు విక్రయము. రానువాచ్ కంపెనీ, నెం. 8 ఇనల్ ఫ్యుకవిడి, మదరాసు

క్రొత్తరీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్

ఏ శ్రీమంతులకు తమ తెల్లబుర్రులు ముందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమానని నీన, బహుభూ దొరతన మునెలనువాడకూడదు. ఎందుకనెన తెల్లబుర్రులు ముందరమున రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియజూపిరి తయారుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి శ్రీమతి ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంకోధనకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె తెల్లబుర్రులను రావ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని కలన తెల్లబుర్రులు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె తెల్లబుర్రులను పట్టునలె మున్ను చేసి నూనెను చల్లగానుండుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక భరమానమునున్నది. జీరుషేతనమున యెటువంటి పట్టుబానిసికొనడ కామినియానెలము తెలిసియున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కడెయ్యలేదు. అది తెల్లబుర్రులకు నిగనిగలాడునట్టి సహజముయొగల్గి మెంజులగు కలిగించి కిరస్సును చువవచ్చుటచే మెడటికి క్రొత్తసాంపుసూర్య మిక్కిలి ఇంపయ నువాసనమిట్లుటగాగలిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువయగుటచేత మెంజులనుండు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తువదర్శనమున ఒకయోగ్యతా పత్రమున నొంగియున్నాడు. మతీయు మేముకోరకయే మేలొలిది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియానెల లనుయొక్క గుణమున పరీక్షించుటకు అరచాస్తాంపు

తంపియెడల ఒకసారికి ఉపయోగించదగినంతమాత్రముగలఒకబుడ్డి తెలుసు ఇవానుగా వంపబడును. నెల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మూడుసీసాలకు 2-10-0 ని. పి. ఖర్చును జీత (ప్రతి బిల్లరకు కావలసిన దొరతనము.) పోల్ విషయము:- ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 153 బామానుసేను, బొంబాయి
మద్రాసు ఏజెంట్:- ఈశా పురుషోత్తమ మూర్తి కంపెనీ, చైరాబాబ్ గోడ్ గూలంగడిగూడము, మద్రాస్

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీదేవస్థానము

ధర్మపాలనము—ప్రస్తుతపు దుస్థితి.

(ఒక విశేషమైన వర్ణన)

II

తెలంగాణ ప్రాంతమున 1910, 1911, 1912 సంవత్సరములలో చేసిన ఖర్చును 1913-1914 సంవత్సరములలో చేసిన ఖర్చునూడగా కొత్త పెట్టిబెట్టి తెలంగాణ ప్రాంతమునందు అసాధారణముగ పెరిగినదని చెప్పవచ్చును. పేరుపెట్టినదే సరికాదు గృహము కన్యకాపరమేశ్వరీ దేవస్థానపు కమిటీవారి పరిపాలనకు లోబడియున్నదని జనులు భ్రమించుచున్నారు. కాని యిదిసరికాదు. ఈసరికే గృహమునందు విద్యార్థులకింతకు పూర్వము శీతములు, భోజనపు ఖర్చులు ఇచ్చుచుండిరి వాడుక. కాని ఇప్పుడు దన్నునా యెవరికో యొకరికెప్పుడు మిగిలినవారికి ధనసహాయము చేయుటలేదట. భోజనపు ఖర్చులు యిచ్చుటలేదట. ఇంటి అద్దెలు వంటచేయువారికిని, సామానులు తెచ్చు గురుస్తావకు మాత్రము ధనమిచ్చుచున్నారు. మిగిలినభోజనపు ఖర్చులును బాటల సమానముగా పెట్టుకొనుచున్నారు. బాటల వసతి గృహములకు మా ఖర్చు ముగ్గురు నూ పది రెండు రెండు అత్యవసరము. బాటల తమ తల్లిదండ్రులను విడిచి పొరుగుదూరులకు వెళ్ళినారు. కాన వారికి కమిటీవారే సంతకముగ నుండవలసియుండదు. బాటల తమకు నాటకములకు వెళ్ళవలసియున్నది. సరిగ్గా చదువుచున్నది లేనిది కనిపెట్టుటకు విద్యార్థులు నోకరిస్తే నోకరు వాడుకలాది మాటాడుట యనుకొనకుండు జూరుటకును దురభ్యాసములకును దిగవలసియున్నది. చూచునప్పుడు లేదు. నూపరిరెండు రెండు లేనిది విద్యార్థుల వసతి గృహములను విడిచివేసివేసి. కావున విచారణకర్త నోకరిన కేసులను విద్యార్థులకు కాపాడుదు రని కమిటీవారి ప్రార్థనయి చున్నాము. విచారణకర్త లేనందున బాటలలో మాటాడుట వచ్చి దేవస్థానపు కార్యదర్శిని చెప్పకొనగా, నిరవధానియగు నోక విద్యార్థిని వసతిగృహము నుండి తొలగించెనని వినుచున్నాము. ఇంతియగాక బాటల మీదకోపకడి పెడకట్టి గెంటించెనని కార్యదర్శి తెలిపించెనట. ఈవిషయమై బాటల కమిటీమెంబర్లతో మొత్తముగా వారు విచారణ చేయుటయు లేదట. చీటికిమాటికి వసతి గృహమునండి విద్యార్థులకు తెదల గొట్టుచున్నారు. ఇన్ని నిర్బంధములన్న బాటలకు విద్య యెట్లు సాగును? నూపరిరెండును నియమించనందున నిట్టిభావమునకు ప్రస్తావించారనియున్నది. నూపరిరెండు లేనందునను నెక్రిటివీ బాటలకర్త తీసికొనియెడలననది ప్రస్తావించియో వసతి. ప్రతివిషయమునూ వారెప్పుడును విచారించుటకు వీలుండదు. సర్వవిషయములకు సరిగ్గా విచారించి భావములను సమర్థముగనుటకును తగినసాధనములను యొంది ప్రస్తావన విశదీకరించ వలసినది నెక్రిటివీవారికి గాని మరియెవరికాదు. ఈసందర్భమున నెక్రిటివీ ప్రస్తావనవిషయము చెప్పలేదు. నెక్రిటివీ విద్యార్థులను తమకున్నదిదలచి చూచుచు వారి భావభావములను సమర్థించుచు కాపాడ వలయును. అట్లుచేసినచో విద్యార్థులకు ప్రోత్సాహమును క్రద్ధము కలుగకుండునా?

గిద్దంగిదిలో ప్రస్తుతము పి. చలమయ్యకట్టి అందు సన్న రెను కొట్టును మరయుతు చేయుచుటకు కోరగా భారీ చేయించినయెడల మరయుతుచేయుటకు వీలుగానుండునని దేవస్థానాధికారులు చెప్పిరట. దానిమీద వారు తెలుగు భారీచేసి గుమారు పదిమాసముల పర్యంతము ఇంకొక చోటును దుకొనుట పెట్టుకొనిరి. దీని మరయుతుకు పడినములకంటె ఎక్కువకాలముపట్టదు. అట్టిది, అగ్గిని మరయుతు విషయమై దేవస్థానాధికారులు పదిమాసముల పర్యంతము వివిధమైన ప్రయత్నమును చేయలేదు. 10 నెలల ఆదాయము నుమారు 1000 లు దేవస్థానమునకు కష్టముకలిగించిన వారైరి ఈవిషయమై ప్రస్తావన యేమిచేయుచున్నారో తెలియదు. నెక్రిటివీయందు లేవనెత్తినయెడల వారికర్హులండి ఈసామ్యువనూలు చేయవలసియుండును. కమిటీవారి తప్పిదమైనచో వారే దీనిని దేవస్థానమునకు నిచ్చుకొనవలసియుండును. లేక కంపెనీవారికిచ్చి యెవరెడల నింతవరకు వాగిదగ్గరనుండి యెల పనూలుచేయలేదు? ఇట్టి దొంగిలొచ్చు వనూలు చేయవలసియుండనో తెలియదు. మీరు మిక్కిలి నెక్రిటివీకి జీతము వృద్ధిచేసిరి. బంట్రోతునుకూడ నేర్పాటుచేసిరి.

దీదలకు సహాయము 1910 నుండి 1913 నుండి వరకు ప్రతిసంవత్సరమునందు ముందుండిన నెక్రిటివీ నాయకు గారు ఎక్కువగా చేసి, అనేకమందిమందులకు ఉపకారము చేయుచుండగా ప్రస్తుతపుకార్యదర్శి దీదలకర్తకు ముందుముల సహాయపుసామ్యులలో 1914 సంవత్సరమున 21720 రూపాయల సహాయముచేయవలసి ఎందరోభరభావములచేయగ "సామ్యులేదు సామ్యులేదని"ని రాకరించుచు వచ్చిరట. రావుసామ్యుల కలవల కల్లకొట్టిగారు కమిటీమెంబరుగా నున్నారు. ఇట్టివారుసభ్యులుగనుండియు దేవస్థానపువరకును లిట్టుండుట ఖోచనీయము. వీరు స్వంతముగ నెక్రిటివీ, లక్షల కొలది సామ్యులకు ధర్మములక్రింద వినియోగించుచున్నారు. అయిన్నియు కలకాలము చక్కగా జరుగుటకు తగు నేర్పాటులుచేసియున్నారు. వీరు జవాబుకావలసిందిలో తాముకరమని అక్రద్ధసహించి యుండవచ్చును. వీరెవరి యితరకమిటీవారేమి కొంచెము క్రద్ధసహించి ఇప్పుడున్న లోపాలలోపములను సవరించి దేవస్థానాదాయమును వృద్ధిచేయించి ధర్మమును సరిగ్గా నెరవేరుటకు చేయించుటకు ప్రార్థింతుము.

ప్రీతి

లోకముయొక్క సృష్టినిశ్చలములకు ముఖ్యులగు బ్రహ్మ నిష్ఠు మహేశ్వరులును, జ్ఞానసంపద సాధ్యులగు బ్రహ్మ సలగు బాగ్యవేదములను ఎట్లు సమానుల గృహి సుసారవిషయముల ప్రీతిపుష్ప లట్లు సమానులు. భారముగల యొక బండి గవ్యస్థానము చేరుటకును, సరిగ్గా దొరికిపోవుటకును, ఈపుట్టకును, సమానముగ వాడుకల చక్రంబులను, సమానమోహనాపరిమాణకార్యముల గల తురంగ వ్యవభాషలవలె సుసంపాద భారకేటవహనమునకును సమానముగ బలయోరూప పరిమాణ విద్యార్థులనాడుకల ప్రీతిపుష్ప అందవలయును. కృత్యములన్న తలకెందులగు కేటవహనలే సుసంపాద కేటవహన దారుమారు కాకమానదు. ఈ ప్రపంచరాజ మార్గమున ప్రీతిపుష్ప సుసంపాదకేటవహన సదపుటకు విద్యవలన విషయత్వాది కర్మములను సమానుగ బొంది విశేష సంపదనంది నయమార్గవర్తనముగలిగి సమానభారమును వహించవలసియున్నాడు. ఇటు లాలోచించినకొలది ప్రీతిపుష్ప తిరువురును బ్రతివిషయమునను సమానబాధ్యులుగ గవంబును దురు. కాన జ్ఞానోత్పత్తికొలది బురుషు లెట్లు విద్యను గలచెదకో యెట్లు ప్రీతిను విద్య నభ్యసించవలయును.

“భర్త యన భరించువాడు. భార్యయన భరించువడు నది.” అందుచే బురుషుడే భారము వహించువాడయి విద్యా వివేకాదులు సుసంపాదవలయుననియు, ప్రీతియంత భారము వహించ వశ్యకత లేనందున విద్యావివేకాదు లనవశ్యకము లనియు గొంద జూహించురు. కాని ప్రీతి పుష్పానికంటె నెక్కువభారము వహించునని చెప్పవచ్చును. పుష్పానికంటె ప్రీతియెక్కువ భారభారమును వహించవలసియే యున్నది. పుష్పాదు సహకారిగ నుండిన నుండవచ్చును. పిండోత్పత్తి యొనది మొదలు జీవితకలుతి కైది మద్రసము వలసి వాధల చేతను, గర్భవరక చేతనల చేతను, బాల్యమున ప్రీతిచేత పిండము రక్షింపబడలేదు. శిశుత్వమున స్వయముచ్చియు, నావారపానీయాదుల నొస గియు బోషించుచును నాడుదియే, బాల్యమున భాషలుబులలను గలపునదియు ప్రీతియే. యౌవనమున మరుతాపాదుల నుడియకుండ రత్నాదినుఖంబులన్ని బ్రతికించి వంశాభివృద్ధికి సంతానము గనునదియు దయజేయి. వృద్ధాప్యమున జరాధిబాధల నశ్చరై రోతగల శరీరులై యుండ సహ్యాభావముతో మనుగడ గడచువరకు బోషణాదుల చేయనదియు ముదిరయే. అకాలమరణమున భర్త మరణించ విధవాదుఃఖమును సహించి కుటుంబభారమును వహించి సంతానమును వృద్ధిలోనికి దెచ్చునదియు ప్రీతియే. ఇట్లుచిందోత్పత్తి మొదలు మరణాంతము వరకు జీవ రక్షణాధికారములు ప్రీతియే యొక్క భార పడి యున్నదిగాని యంతగ పుష్పానికి లేదు. “మగవానిచేతి బిడ్డ అడుదానిచేతియర్థము” అను సామెతయు తెలుపుచునే రూఢిచేయుచున్నది. ప్రీతి సంఘస్థితికి యువాదవంటివారు. గృహముయొక్కయు, సంఘముయొక్కయు జాతియొక్కయు దుదకు మానవకోటియొక్కయు అభ్యుదయము ప్రీతినికేమిదనే యాధారపడియున్నది. వారసహాయము లేనచో బురుషుడేమియు చేయలేదు. విద్యముఖ్యముగాన ప్రీతి విద్యనభ్యసించవలయును.

అరోగ్యకామ్రు, పాకకామ్రు, భాషావిషయజ్ఞానమును వృద్ధిపఱచు వ్యాకరణమును, వస్తువివచనకావ్యకముగు

గణితకామ్రు, దేశకాలనిశ్చలములను పూర్వచరిత్రములు, వీలవలసిన వృద్ధానందమును గలిగించు సంగీతకామ్రు, పాఠశాలకృత్యములబోధించు గ్రంథములు, నీతిమతవేదాంతబోధక కామ్రులు లోనగుచు ప్రీతి యభ్యసించవలయును ఆకాస్త్రాచలభ్యసించి జ్ఞానాదుల బొందుటకు ప్రీతివిద్య యవశ్యకము.

ప్రీతి యహారాత్రములు విరామములేక గృహలో ద్యోగంబున జాగరూకురాలై యుండవలయును ఆయాకాలముల మగనికి బరిచర్య నేమవలయును. సంతానమును సంతకపఱువవలయును. బంధువులకు విండలొనర్పవలయును. పుత్రుల సత్కరింప వలయును. అతిథుల నాదరింపవలయును. గృహములంకరింప వలయును. బాల్యపురుష బోషణ నేమవలయును. పాశాదులంకర్కగ నెట్టిగి యుండవలయును. ధర్మాచరణాది కార్యములనుగనికసహాయురాలై యుండవలయును. దేవాలయములకును వీర్ధంబులకును కల్లుటకును, ప్రతాదులంకేయిటకును, యాగాదులంకేయిటకును, వివాహాది వైదికకార్యముల నొనరించుటకును, వలయువానిని ముందుగ ప్రీతియే సిద్ధము నేమవలయును. ఈ గృహనిర్వాహకకర్తయైన నేర్పగల ప్రీతి లేక పురుషుడెందునకు గొలఁగాదు. కాన నీ గృహరాజీకర్తయను నద్యోగము ప్రీతి కేయరలసి యున్నది గాన నద్యోగాదులు నేయు పురుషులవలెనే ప్రీతిలకు విద్య యవశ్యకము.

ప్రీతి అగారము, దానీప్రాయము, ఆవృతవాదము. ఆహారాబుద్ధి యనురబుద్ధి. చంచలస్వభావము. వారి యాలోచనలు ప్రయోజనకరములు. రహస్యముల దాచనేరనివారని చెప్పవచ్చును. ఇది సరికాదు. జ్ఞానచక్రపు లేకపుటచే ప్రీతి అజ్ఞానాంధముగ బ్రవేశించి మూఢుర్రాండ్రులయిచున్నాడు. వారి గర్భమున బుట్టి వారి శిశువు బెరిగినవారును వారివంటివారే యగుచున్నాడు. నయనములచే జూడలేనివానిని జూపించునదియును, వాక్కుచే జెప్పరానివానిని జెప్పనటుల చేయునదియును, చూచుచే నూహించలేనివానిని నూహించజేయునదియును, నగువిద్యానేత్రము నొసగి వారి యజ్ఞానాంధత్వమును పోగొట్టి, మంచి నస్తువులు, మాటలు, ధోరణులు గవంబుననెలై యవవాదంబులు వారియందగడవదు గాన నవశ్యముగ ప్రీతి విద్యావంతులు గావలయును. —ఒక విశేషమగు.

సరస్వతీ గ్రంథనిలయము

సంవత్సరపు రిపోర్టు.

గుంటూరుజిల్లా లాల్ పురములో సరస్వతీగ్రంథనిలయము యొక్క కృత్యములన్ని కోర్కెల మీసల 2-వ లేదీ ఆదివారమున చల్లా శేషగిరరావు బి.ఎ., గారి యాధిపత్యము క్రింద జరుగవలయుగ జరిగినది. సభకు 250వంద ప్రీతియ పురుషులును విచ్చేసిరి. గుంటూరుపురవాస్తవ్యులకు చట్టి సరసింహారావు పంతులు, గుంటూరురాజునదిశీతులు గారు మున్నగువారు సభ నలంకరించిరి. కృతసాహాయ భాండాగారములయలయోగములనుగు విషయములగుంచి కొంతకడి యవస్థానము జరిగినతరువాత ప్రార్థనలతో సభ ముగిసినది. 1915-వ సంవత్సర రిపోర్టునందీక్రిందివిషయముల నుదాహరించుచున్నాము.

నెదమల్లు నెదకోటయ్యగారిచే 1913 సంవత్సరం జనవరిలో సరస్వతీగ్రంథనిలయమును చేరున నొకపుస్తకభాండాగారము స్థాపించబడి ఆది యంతకంత దినదిన మభివృద్ధి నొందుచుండెను. భాండాగార నిర్వాహకతీసంవత్సరమునందు రెండు వందలనుండి మూడువందలవరకు గ్రంథములు సుసంపాదించగలిగిరి. కడచిన సంవత్సరముకంటె నీ సంవత్సరము ఎక్కువమంది నేతరుల నది ఆంధ్రీంపగలిగినది.

ఈ నిలయమును కాశ్యోచందాదారులే బోషించుచున్నారు. కడచిన సంవత్సరము లెన్ని వీరయ్య మున్నగువారు రూ 18 ధర్మముగ నొసంగిరి.

ఈ గ్రంథనిలయము నుండి మొగలూపాలెము అనంత వరపాడులవారును, అత్త దే ప్పుడు గుంటూరువారును గ్రంథములు క్రద్ధతో చదువుచువచ్చిరి. ఇచటనుండి గుమారు ఏబదిపుస్తకములవరకు తీసికొనిపోయి గుంటూరు మున్నగు గ్రామములచేత చదివించుటయి గాక నెల్లప్పుడును సహకారిగానుండిన పుట్టరాజు వరదయ్యగారి కౌతయు కార్య నిర్వాహముల కృత్యము. నిరుదు రూ 78 లు వసూలయినవి. రూ 48-10-0 లు ఖర్చుగాక, రూ 29-5-0 లు నిలువ యున్నది.

ఒకతరకావ్యము:— దివ్యజ్ఞానసూత్రమును నెల్లూరు వాస్తవ్యులయ పుత్రి శేంకటసుబ్రహ్మణ్యకామ్రు గారు మోదాద్రాదు తునుపుబావగారి రాజమరభరదేవాలయము నందు ఇటీవల భక్తినిశ్చించి యుపసంహరించిరి.

ఆహార పదార్థములు.

1916 సం॥ జనవరి నెల 7-వ తేది.

వారాధరణకాశ్రుజ్ఞానము.

వినుల్ చంద్రముకర్ణి అను విద్యార్థిపైని కేసు:— అత
రాధాశ్యామణకాఖోద్యోగిని భయపెట్టెనను నేర మారనిపై
రజావయ్యును. 8 మాసములు కఠినపరకపు శిక్ష విధింపబడినది.
8 కేల రూపాయలకు ముద్దయాయే జామీనుండవలయునని
యూ. డి 15 వందల రూపాయలు చొప్పున వీరిరువురూ జా
మీనుల్యులనిన దనియు కూడ నుత్తరపు జేసుబడినది.
ఈ తీర్పుపై నిరతు జిల్లాకోర్టుకు అప్పీలు చేసికొనినది.
అప్పీలులో నేరము భాయపరకపడినది. కాని కఠినపరకమును
బట్టిచేసి అండుకు మారగ మాటురూపాయల జరిమానాను
జిల్లా జడ్జిగారు విధించిరి. ఇతరునుగు చిగుకోర్టువారు విధించిన
శిక్షలు భాయపరకపడినది.

సామాన్య వార్తలు

జనవరి దినచర్య

8 తేదీ శనివారము

శ్రీమంతుల గ్రామంలో యస్. పి. సి. ఏ వారి ప్రభుత్వము పా. 3 గం.

11 తేదీ శనివారము

గవర్నరు మంతుల హోటల్లో సమావేశము జరిగింది. పా. 4-30 గం

దీపముల వేళ:— శేష 6-25; రేపు 6-26; ఎల్లుండి 6-26 నిమిషములకు దీపములను వెలిగించెదరు.

శాసనసభ:— యూనివర్సిటీ ఫెలోషిపులకు శాసన సభాసభ్యుల పదవికొరకు ఎల్. పి. గోవింద రావువారిగా ప్రయత్నించెదరు.

వాణిజ్య శాఖాధికారి:— వాణిజ్యశాఖకు డైరెక్టరు జనరలు పి. హెచ్. బి. సి. ఎస్. గారు చెప్పి పురికి వచ్చిరి. వీరు మొన్న పార్కు ప్రదర్శనమును చూచిరి.

సబ్ అసిస్టెంట్ సర్జనుల మహాసభ:— ఈ సభ మొన్న కళాశాలలో జరిగినది. క్రైస్తవులలో నిది చెప్పి పురిలో నూతన శ్రమను.

బళ్ళారి సరస్ వివోదినసభ:— రేపు సాయంత్రము 5 గంటలకు బళ్ళారియా పబ్లికునియరమున బళ్ళారి సరస్ వివోదినసభవారు, ప్రహలాదశాటకము నాడెదరు.

బృందావన మహాత్మ్యము:— క్రైస్తవత సేవక సమాజముయొక్క బృందావన మహాత్మ్యము కప్పర్ పోలెస్టేట్లోని 49 వ గృహమునందు 9 వ తేదీ ఆదివారము నాడు జరుగును.

హైకోర్టు ముద్రాదాలయము:— ఇక్కడ సమైక్య కట్టిన కంప్యూటర్ల నిర్మాణము జరిగింది. వీరి ఇబ్బందులను గురించి విచారించెదమని ముద్రాకాలాధికారులు వాదనాను చేసిరి.

శరీర వ్యాయామము:— బళ్ళారి మిత్రమండలివారి యజమాన్యము క్రింద 8 వ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గంటలకు వేంకటరావుపురమందిరములో, శరీర వ్యాయామముగురించి ప్రాధాన్యము కోడి రామమూర్తిగారు ప్రవృత్తిచెదరు. బి. భీమా రావు బి. పి. బి. ఎల్. గారు తత్వబాధి పత్రము వహించెదరు.

కొచ్చిరాజువారు:— వీరు భార్యను మేతులై తేడబ్బియు, భార్య వి. సి. ఎస్; దివాను సర్వాధికారి; దామోదరు వీరనుగార్లతో నిన్న సాయంత్రము 4-30 గంటలకు స్వయం బంటిలో కొచ్చిరాజు బయటబడిరి. వీరి వెంట గవర్నరుగారి అంగరక్షకులు, ప్రేమ సురక్షవచ్చిరి. దివానుబహద్దరు కరుణా కరమీనను, పి. నారాయణమీనను గోవిందమరయి, రింకెండు గోపాల అయ్య, ఎస్. కే. స్వామి మున్నగువారు స్టాటుఫారము మీదకువచ్చి వీరిని సాగవంటిరి.

భాగవత తత్వబోధిని సభ:— భాగవత తత్వబోధిని సభవారియజమాన్యముక్రింద, బ్రహ్మకీ పండిత టి. లక్ష్మీ శాస్త్రివారి వారి శనివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు నేనానావి చరిత్రను ఆదివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు బ్రహ్మవానన ఉపాధ్యక్షమున 7-30 గంటలకు కవీంద్రుల హాలిసంవాదము దేవతత్వవివేకమును గురించి టంక సాల పీఠిలోని తియలజికలు పాఠశాలలో కాలక్షేపము చేయెదరు.

కూనూరు మ్యూనిసిపాలిటీ ఎన్నికలు:— 2-2-16 వ తేదీని ఎన్నికలు జరుగును. సభ్యులందరి యొక్క టిమాట్రేమే భారీ పడినది. దానికొర కెద్దరు ప్రయత్నించుచున్నారు.

వాయస్య ఇనుపదారి:— ఇ. టి. టువును వెండుగారి యినుపదారికి గతనెల 1 వ తేదీ నుండి కొమ్మలపై నూనెం పెండ్లెంట్లు నియమించ బడిరి. అంతకు పూర్వము వీరు అసిస్టెంట్ నూనెం పెండ్లెంట్లు పదమున నుండెడివారు.

వృత్తాంతములు

బొంబాయి వ్యాంకిశిలు:— వ్యాంకిశిలు నూటికి 1500 పొయినతున హెచ్చినది. నూటికి 7 రూపాయలకుతున వడ్డీ నిత్తురు.

గర్ మెకలు చెప్పిన గాథ:— వీరు ఆరు నెలలు నెలపు తీసికొనిరి. 15 వ తేదీ నుండి నెలపు సుపయోగ పరచు కొందురు.

ఇనుపదారుల రాబడి:— 1915 సంవత్సరము ఏప్రిలు నుండి డిసెంబరు నెల వరకు ఇనుపదారుల రాబడి అట్లు కిందటి సంవత్సరమున కంటే 1,45,82,818 రూపాయలధికము.

ఒక కనిష్టేయ చంపుట:— కలకత్తాలో ఈ నెల 6 వ తేదీని ఇద్దరు రాజకీయమునానికులు కలపుకలకు అనుకని స్టేటును తుపాకితో గాల్చి చంపిరి. వారెవరో తెలియలేదు. 6 వ తేదీ సాయంత్రము మరణ విచారణ జరిగినది.

రాజావర్ హోర్ను సింగుగారి కుమారుడు:— కెప్టెనుకు వ్యాధి పుడు పొందు సింగు ఐ. యల్. యస్. గారు తూర్పు ఆఫ్రికాలో టాంగువద్ద గాథువడిరి. అందరలన సత్యము పంజాబునకు వచ్చుచుండెను. జలంధరులో నివీలునర్దుగా నియమించబడును.

బొగ్గుఎగుమతి:— కస్తూరు కలెక్టరుల నడిగి తెలిసి కొని ఆ మరతుల కంగీకరించినవారు లై సెన్సుపొంది డబ్బి ఈ స్తుఇండిను తేజానకు బొగ్గుఎగుమతి చేయవచ్చునని ఇండియా దొరతనమువారు వెనుకటి యుక్తరవున రద్దుపరచుచు ప్రకటించిరి.

నిర్బంధ నివాసమునుండి పారిపోవుట:— ఖర్వా రావు అనునతడు నిర్బంధ నివాసమునుండి పారిపోయెను. అందుకు గాను ఇతనికి 2 సంవత్సరములు నిడికై 3 వేయబడెను. ఈ తీర్పుపై నిరదనీయచేసికొనెను. ఆర్డీయమార్వారా కమిషనరుగారు అప్పీలును నిరాకరించినది కాకితో తెలియవచ్చినది.

ఇండియాలో పేరు:— ఈ నెల 1 వ తేదీతో అంతయు సారమున 7787 మందికి పై పుచ్చాధి సోకినది. వీరిలో 5800 మంది మృతినొందిరి. సింధుదేశము బొంబాయి రాజధానులలో 1542 మందియు చెన్నరాజధానులలో 888 మందియు, కంయుక్తరాష్ట్రములలో 548 మందియు, పంజాబులో 18 మందియు, బర్మాలో 97 గురును, మధ్యరాష్ట్రములలో 682 మెకూరు సంధానమున 162 కను, హైదరాబాదు రాష్ట్రమున 1085 మందియును, మధ్యఇండియాలో 120 మందియు, కాశ్మీరమున 11 గురును పేరుపాఠబడిరి.

శిక్షితుడు రైలుబండి నడుచుచుండగా నుండి పారిపోవుట.

మగ్గున శిక్షితులను ఆలిఫూరుజమునుండి బెరల్లికై లు లా మూడవతరగతి వెనుకటికము బండిలో తీసికొని వెళ్లుచుండిరి. బంగళా హోటలు శాఖలోనియొక హామకానిస్టేబులు ఇద్దరు కానిస్టేబులును వారిని కాత్తుగాయు చుండిరి. శిక్షితుల శిశుల కలదండమును కాళ్ళకు సంకెలును వేయబడినది. శిక్షితులును కానిస్టేబులును ఒక అరలోనుండిరి. హెడ్డుకానిస్టేబు దాని ప్రక్క అరలోనుండెను. రెండవ ప్రక్క అర భాగీగానుండెను. రాత్రి రెండుజాములు రయిలుచిమ్మరాకువచ్చినది. అచట శిక్షితులున్న అరకు తాళము వేయబడినది. బండి చాలవడిగా సావుచుండెను. శిక్షితులలో నొకడు యావజ్జీవ ద్వీపాంతర వాసునిధింపబడినవాడు. తన చేతులబంధములను తెంపుకొని రెండు అరలకు నడుచుచుండు ఆ డ్దు చిల్లుల గోడ మీదుగా భాగీ అరలోకి పోవుచుండుటను కానిస్టేబు లిద్దరును చూచిరి. దిక్కినదొంగ లిద్దరికిని బంధములు విడతేరుగాన కానిస్టేబులు వారి నిద్రిని హోతుండ పట్టుకొనిరి. కాని మొదటి వాడు మాత్రము గోడ వైకెక్కి భాగీ అరలోనికి పోయెను. హెడ్డుకానిస్టేబు తన అర లెలుపు తెరుచుకొని రా బోవునంతలో శిక్షితుడు దుమికెను. హెడ్డుకానిస్టేబు గూడ దుమికెను కాని అతనికి బలమును దెబ్బకుతగిలినది. బండివాపిరిగాని శిక్షితుడు కనబడలేదు. వాని కాళ్ళకు సంకెలు విడవ వ్వును వాడులులనో నురిగిపోయెను. పోలీసువారు వానికొరకు తిరుగుచున్నారు.

కరాచి నగరమున విల్లింగుడను ప్రభు ప్రభువులు. 6 వ తేదీన తేదీ విల్లింగుడను కరాచి నగరమున నూతనముగ నిర్మితబడిన తేదీ ప్రభు వైద్యశాలలోని ప్రసవ మందిరముల తెరచిరి. ఆమందిరములు సింధు తేజావస్త్రపుల కల్యంతో పకారు లగుగాక అని దీవించిరి.

ఒక ప్రసంగమున కరాచి నగరమున శిశుమరణముం తయు సభికముగ నుంట చాల విచారకరమని గవర్నరుగారు నడిపిరి. పుట్టినిల్లలలో రెండు నెలలు కాక భూర్యమై నూటికి 18 వంతున నశించుచుండిరి. ఇట్టి విచారకరమని నీతి ని దొలగించుటకు ప్రయత్నము లానరింపబడినవి ప్రజలందరి ప్రయత్నముల దోడ్పడుదురుగాక అని గవర్నరుగారు నడిపిరి.

యస్. కె. హెచ్. పత్రాల్ అను పారిశ్రామికు డి దివరకు ప్రభు వైద్యశాలకు 6 వేల రూపాయల నొసగెను. శ్రీ వారల రాక గౌరవార్థమై యాశీర్వాదాక 24 వేల నా వైద్యశాల కొనెను. సంవత్సరాంతమున మరి ఇరువది వేల రూపాయల నిత్తునని వాదనా మొనరించెను.

ఇతర ప్రతిష్ఠాపనల దర్శించుట. నివీలు వైద్యశాల, గ్రామరు పాఠశాల, ఎం. వెను మార్కెట్టు మున్నగు ప్రతిష్ఠాపనముల శ్రీ వారలు సందర్శించిరి. మార్కెట్టులో మాంసముయ్య దుకాణములపై తీగి వారల నాకర్షించెను. ఇటు ఇటు నవీనపథకుల ననుసరించిన ఏ రాపటులు చెక్కులుకలవు.

ఎద్వర్త రాజప్రతిమను బహిరంగపరచుట. సింధు వాస్తవ్యులందరు చందాచేసి రాజాగారి ప్రతిమను నెలకొల్పిరి. ఈ ప్రతిమను శ్రీ గవర్నరుగారు ప్రదర్శించిరి. కీర్తి శేషులగు ఎద్వర్త రాజాగారి గుణముల నుచితరీతిని స్తోత్రమొనర్చి, ప్రతిమను బహిరంగపరచుటని కోర్పులో ప్రజలు తమకధికరమును గౌరవమున కలిగించినారు, ప్రజల నిశ్చల రాజభక్తికి ప్రతిమయే తార్కాణమనియు గవర్నరుగారు నడిపిరి.

కనిస్టేబును తుపాకితో గాల్చి చంపుట:— కలకత్తాలో నిన్నటి సాయంత్రమున దుర్మరణవిచారణ మొందు జరిగినది. యస్. కె. దోబిను అను కనిస్టేబు ఎవరి చేతనో తుపాకితో గాల్చబడెను. ఆ కారణమున వారిడు మరణించెను. ఎవరి చేతనో తుపాకిచే బెట్టబడి మృతినొందెనని సహాయులగు వ్యాధుసభికులు అభిప్రాయపడిరి. తమ అభిప్రాయమును వెల్లడించిరి.

మదరాసు కార్పొరేషన్ నోటీసు

ఈక్రింద వివరించబడిన ప్రకారము ఆయా ప్రతిష్ఠాపనములకు ఎదుట బేర్కొనబడి యున్న వస్తు సామగ్రిని సప్లయ చేయుటకుగాను పెట్టుకొనబడు టెండర్లు 1916 సంవత్సరము జనవరి నెల 24 తేదీ సోమవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటల వరకు మదరాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిడెంటువారు పట్టెదరు. టెండరు, వివరముపట్టి, అచ్చుపారములు మదరాసు కార్పొరేషను ప్రసిడెంటువారి ఆఫీసులో దొరకును.

టెండరు వివరము.	ప్రతిష్ఠాపనము చేరు.
1. భోజనసామగ్రి యితర సామగ్రిని సప్లయ చేయుటకు టెండరు.	రాయపేట హాస్పిటలు, కృష్ణంపేట విసాతేషక్ హాస్పిటలు.
2. భోజనసామగ్రిని, బాజారు మందులను సప్లయ చేయుటకు టెండరు.	రాజావర్ రామ స్వామి మొదలియారు వారి లై యింగ్ ఇక్-హాస్పిటలు
3. బాజారుమందులు, హాస్పిటలు ఉపయోగమునకు కావలసిన యితర చిల్లర సామానులు సప్లయ చేయుటకు టెండరు.	కార్జిటవుక్ డిస్పెన్సరీ.
4. డిటో	... చాకలపేట డిస్పెన్సరీ.
5. డిటో	... చింతాడిపేట డిస్పెన్సరీ.
6. డిటో	... బాలయ్య శాయకుడి డిస్పెన్సరీ
జనరల్ డిపార్టుమెంటు	జె. సి. మొహ్మద్ ప్రసిడెంటు
5 జనవరి 1916	మదరాసు కార్పొరేషన్

మహాసభా సమావేశ సమయమున నదివరకు స్వార్థత్యాగముచే పని చేయుచుండిన మాయాంగ్ల మిత్రులను ఆంగ్లభూమిలో కాంగ్రెసు కమిటీగా నేర్పరచి. బాన్స్ యూల్, ఎ. ఓ. హ్యూము, ఆడను, అరెస్టెనాపు, జె. యు. హవర్స్, ఫిరోజుమా మెహతా, సురేంద్రనాథ బనర్జీ, ముమోహన ఘోస్, వర్ధుద్దీను, ఆర్. ఎన్. మధోల్కరు, డబిల్ యు సి. బాన్స్, కరంభూర తమోత ఆంగ్లభూమికి పంపి దేశీయ మహాసభ మొరలను ఆంగ్లప్రజకు వినిపించుకొనెను. నాటి నుండి ఆంగ్లభూమిలో మహాసభల సంఖ్య కొంత కాలముపెరిగి యభివృద్ధి యయ్యెను. ఒకానొక కాలమున ఛార్లసు బాడ్లా, డబ్లియు. ఎన్. కెయిసు, విల్లియము డిగ్లీ, సర్ ఛార్లసు సార్లన్, సర్ హెర్బర్టు రాబర్టుసు డబిల్ యు. ఎన్. బ్రెగ్లెసు మక్లాంక్, హెర్బర్టు రెయినాల్డుసు, జె. పి. గుడ్డిడ్జి మున్నగు గల ఎందరో సుప్రసిద్ధమిత్రులు మనకుతోడగువారుండి. దాదాభాయి నారోజి, హ్యూము, డబిల్ యు సి. బాన్స్, సర్ హెన్రీ కాటను సర్ విల్లియము వెడ్డరుబరను వీరు దేశీయ మహాసభా ప్రతినిధులై ఆంగ్లసీమలో నుండుచు ప్రెమిత్రుల ప్రోత్సాహమున స్వీకరించుచు బహు కాలము పాటుపడుచుండిరి. దాదాభాయి నారోజి గారును సర్ విల్లియము వెడ్డరు బరనుగారును ఇరువురు మహాశయులును కొందరు హైందవులై నను తాత్కాలికముగా ఆంగ్లభూమిలో నివాస మేర్పరచుకొని ఆంగ్లప్రజకు మనస్థితిగతులను వచ్చు చెప్పవలసిన దని ఈయనకుది సంవత్సరములలో నెన్నియో పర్యాయములు నొక్కిచెప్పి యున్నారు. నారోజిగారును, గో. తేగానును, సురేంద్ర నాథ బనర్జీగారును, లాల్ మోహన్ ఘోసుగారును మరి తదితరులును అప్పుడప్పు డాంగ్లసీమలో నాందోళన జరిపినారుట నిజమేకాని నారోజి గారును డబ్లియు. సి. బాన్స్ గారును తప్పి తక్కిన వారు నిజకడగా కొంతకాలము నివాస మేర్పరచు కొని పనిచేసినారు కారు. హైందవుల తాత్కాలిక నివాస మట్లు బుండ్ల మనదేశీయమహాసభోప సంఘములు బ్రిటిషుకమిటీకి చేయదొర కొనినసహాయమును ఏమాత్రము సంక్షిప్తముగా చేయలేదు. ఈసంగతికి వెడ్డరుబరను మహాశయు యుడు వేయిపర్యాయములు వ్రాసినాడనుట ఇదివర కెన్నియోమూలముల మేము ప్రశంసించినారుము. అధిక మాసములో దుర్భిక్ష మనురీతిని ఇప్పుడు వెడ్డరుబరనుగారికి తోడ్పడగల స్నేహితులును నాంగ్లసీమలో ఎందరో లేరు. మేము వైన పేర్కొనిన మిత్రముండలిలో ననేకులు వరలోక ప్రాప్తినైన చెందియున్నారు. జీవితమును కొంచె మించుమించుగా ముగించుకొని విశ్రాంతిపొందునైన నున్నారు. హ్యూముగారు మూడు సంవత్సరముల క్రిందట చనిపోయిరి. డబిల్ యు. సి. బాన్స్ గారు వారికింటి నుండి వరలోకగతులైరి. దాదాభాయి నారోజిగారు హైందవభూమికి వచ్చి చేరిపోయి విశ్రాంతిపొందుచున్నారు. ఉన్న సర్ హెన్రీకాటనుగా రిటిరల మనలను వదలిపోయిరి. ఇప్పుడు గట్టిగా హైందవభూమి మేలునే తలంచుచు పాటుపడువారు ఆంగ్లభూమిలో సర్. విల్లియము వెడ్డరుబరను మాత్రము నిలచియున్నారు. అతనికి వయసు చెల్లిపోయియున్నది. డెబ్బది ఏడు సంవత్సరములు కలవాడు. అట్టివాడు కొంచె మించుమించుగా నెంటిరియై పాటుపడుచుండుట ఆతనికి క్రింది మాత్రమే కాక ఆతనిసహాత్వియును కూడ చాలుచున్నది. ఒక్కతరముగతిచిని, మరియొక్కతరము గతిచిన తరముయొక్క స్థానము నాక్రమించుకొన గలుగునది లేకపోవుట దుర్భరమగు భోషము.

మనదేశము దేశ సేవకులను బుట్టించలేదా? దేశమునకై ఆంగ్లభూమిలో ప్రవాస ముగిసినవగల స్వార్థత్యాగులు కావరారా? వీరికి ననుకూలములను కలిగించుటకు హైందవ భూమి ప్రయత్నములు చేయవలదా? అనివీ సెంటున్న గారి హేతుము రూలు లీగున నీ మాత్రమే సేవావిధానము నిలిపివై యుండినది. దేశీయ మహాసభా నాయకులు దేశీయ మహాసభ భావకారము కలిగించు కొనకు సహజముగానే నారోజు రూలులీగు మూలద్దేశమును దేశీయ మహాసభా మూలకముగా నిర్దేశించ దొరకొని నారు. ఇది ఎంతయు జ్ఞానాపాత్రమే కాని మన నాయకులు ఇదివరకు విచిత్రములు చేసిన నుపయోగము లేననుటను వెంటి సత్వరముగా ప్రవాసమున హైందవదేశ సేవానిరతిమై పాటుపడగల నేతృత్వములను వెనకి వారికి నుచితపరిస్థితులను కల్పించి దేశీయమహాసభ కొంచెమించుమించుగా పుట్టిననాటినుండియును పెట్టుకొనిన పరమోద్దేశములలో నొక్కదానిని కార్యరూపము ధరింపజేతుమగాక యని నమ్ముచున్నాము

నిర్బంధనైతిక సేవ.

ఆస్పిక్రతు మహాశయుడు నిర్బంధనైతిక సేవకు సంబంధించిల్లుకు ఆంగ్ల రాజ్యాంగసభానికి ప్రకటించెట్టివాడు. విషయములను వివరించి చెప్పినాడు. తాను మొదట బంటులు కరువారి వివాహములు నైతిక సేవకు కొరబడుదురని చేసిన వాగ్దానము కారణముగ నిప్పుడు ఈ నిర్బంధము అవసరమైనదని నూచించెవాడు. తన వాగ్దానము మిక్కిలి సహేతుకమగుటయు స్పష్టపరచినాడు. మొదట నైతికసేవకొరకు కొరవప్పుడు వివాహములు ఇంద రవివాహములుండగా మేమే వా నైతికసేవకు రాదగినవారమున నుండునైతిక సేవకుండిరి. అనే యిది నైతికసేవకురాక వెనకకు పోవుచుండిరి. అదికొనెట్టి ఆస్పిక్రతు మహాశయుడు వాగ్దానము చేసెను. మిదవ వివాహములనుండి యనుండువాగ్దానములు వెడలలేదు. అవివాహములతో సహజముగా వివాహములను నుత్సాహము చూపి వారకుల నిన్ను మే మిచ్చిన లెక్కలవలన తెల్లముచున్నది. ఇప్పుడింకను ఆరులక్షలకు వైబడి అవివాహములు చేందగినవాలున్నాడు. వివాహములను మరల నింతయంతయొ యెక్కువయో యున్నాడుకాని అవివాహములను జేర్చకముండు ఆస్పిక్రతు మహాశయుని వాగ్దానముననుసరించి వివాహముల విషయముని నిర్బంధముచూపుటకు వీలులేదు. కావున అవివాహముల విషయమునమాత్రమే ఇప్పుడు నిర్బంధము ప్రస్తుతకావలసినదని ప్రశంసించెను. సంపూర్ణ నిర్బంధ కావలసినదా కావున నిర్బంధపద్ధతికి క్రిందిచేపలగునామని దీనికి సంగీకరింపవచ్చును. అంతేకాక బంటులను నిర్బంధించుటలో గూడ కొంత యాదాభ్యుచూపబడి యున్నది. వాతీయపరిశ్రమలకు సత్కరములైనవారును అనేకులును పోషించు భారము కల వారును యుద్ధ క్రియయని నమనస్సాక్షికి వైకర్యముగా నెంచునారుని నిర్బంధపెట్టబడరు. ఇంతలో మొదటితెగను నిర్ణయించుచున్నాడు. కడపటితెగ యుద్ధక్రియకు కొరబడుదుగాని ఇతర కార్యములకు నొప్పకొనక తప్పదు. రెండవతెగ మార్చి మొత్తమును వెలిపోవునో చెప్పరాదు. తిరిగిచివారణా జరుపుటకు సభికానైర్వదుచున్నాడుకావున దానికి మితులు నిర్ణయమగునని నమ్మువలసియున్నది. ఎట్లయినను ఆరులక్షలని చేసిన లెక్క ఎంతయో తగ్గిపోవునని ఎంచుట కాధారములేవు. ఆస్పిక్రతుగారి నిల్లు అంగీకృతమగునదియే విశ్వసించుచున్నాము. విగ్ధాండుని నిర్బంధము లేకుండదేశీ కారణమున జెప్పకయంతుట వలన కొంత చర్చ రావచ్చునేమోకాని అదియు ఎంతో భేదాభిప్రాయము కలిగింపక పోవునగాకనుని కొరచున్నాము.

“పరిషియా” సప్తము.

“పరిషియా” నాక మనగుటలకల మనవారును కొందరు సహాధియులారైరి ఇదివరలో వ్రాసినది. ఇప్పుటికి మనకు చేరియుండు వాత్రలనుబట్టి మనదేశ పుత్తులు 11గురు “పరిషియా” వాదలో ప్రయాణము చేయుచుండినట్లు తెలుసున్నది. అందులో కవులైన సుహా రాజ్ కి సంబంధించిన ప్రవాసమామలు చేరలేదు. అందులలో ఆయాగా ప్రయాణము

చేయుచుండిన మనదేశపుత్తులచేరలేదు. ప్రత్యేకము చేయుతెలిసివారును తెలియనివారునుకలసి మనవారును ఇరువదిగురుండు రనుటకు విశేషము నుండియులేదు. ఇందులో ఎవరుండుగురు గురజీతముగా నున్నారని వార్త వచ్చియున్నది. నవప్రకమనవిద్యార్థులు గతిచిన వారిలో చేరినారని వినుటకు మిక్కిలి చింతింపవలసియున్నాడు. అందుగానొక్కడు వి. సి. ఎన్. పరీక్షకుగోయి కృతార్థులగాక తిరిగిచ్చుచుండినవాడు. మరి యొక్కడు లోకమాన్య తెలగుగారింట్లముగా బొంబయి వ్యాయస్థానములలో వాడించిన వ్యాయవాదులలో నొక్కడు. ఈయన వ్యాయవిద్యార్థులందఱియునకు తెల్లియండినవాడని యూహింపవలసియున్నది. ఇంకొకనికక ఇప్పటికి తెలియలేదు. వీరు, మవప్రకము సంతోషు లెవరుండుగురును పోను మిగతవా రేమియైరి. ముందు తెలియవలసియున్నది. ఈరీతిగా మనకును “పరిషియా” నాకావప్రకము ప్రబలముగు వస్తుమే కలిగినది. కలకొలదిటన్నాకు కట్టలతోపాటు పదులకొలది రక్తబంధువులనుగూడ పంపించుట ఇది యుద్ధసమయమే కాక యుండియెడల మనకెంతయో వివాదమున కిగించియుండుచు యుద్ధసమయమగుటకు చేసి క్రతుభంజక సంకల్పమును దృఢపర మొనర్చుట ఇట్టి సంభవమునకు సహజమునై యున్నది.

జర్మనుల నింద.

సర్ ఎడ్వర్డుగ్రేగారి సమాధానము
 ౧౦వది జనవరి 5:— 19-8-15౯ తేదీన క్రిక్కుటవు గను దక్షిణమున 70 మైళ్ల దూరమున నిర్మించిన అను నాక ను జర్మను జలాంతర్గామి నిజుకరించిరి. నావికులు నిర్మించిన నుండి దిగిపోయి పిమ్మట జలాంతర్గామి దానినై గుండ్లను తేలినది. ఆంతిలో వా గాలాంగు నాక ఆమెరికాపతాకము నెత్తుకొని ఆపతాకము చిత్రంపడడి వెద్దవెద్ద ఖేటకములు ప్రక్కల రాచ్చానింప వచటికి వచ్చి జలాంతర్గామి మునుగునకునుగూడ దానిమీద తుపాకులను ఫిరంగులను కాల్చింది. జలాంతర్గామిలోని జర్మనుల సమైక్యములలోని మరికొనెమ్మటగూడ స్త్రీయలనుండి వారిమీద గుండ్లు పడుచునే యుండెను. జర్మనుల నెవ్వరిని పట్టుకొనలేదని గూడ బాగాలాంగు నాకాధిపతి అజ్ఞాపించెను. ముమును నిర్మించిన నాకాలోనున్న సముద్రు జర్మనులు గూడ బాగాలాంగు నాకాలోని వారిని వధించిరి. ఇట్లు జరిగివున్నది గురు ఆమెరికావారు కనలారాచూచిరి. కాన బాగాలాంగు నాకాలోని కెప్టానును నావికులను విచారణ చేయవలెను. అది జర్మను లోక అధికారి ప్రతమున ప్రకటించిరి.

ఆంగ్లనౌకసముదా రీకీకలల నొప్పకొనరు. నాగరకులచే నామోదించబడిన యుద్ధపురుషులను ననుకరింపబడలేనని జర్మను లాందోళనమును మాపుచున్నందున మేముచాల వాత్సర్యపరుమన్నను చాల సంతోషించుచున్నాముగాని వారి బాగాలాంగు నాక విషయమును మాత్రమే ఏలతల పెట్టకలెనో తెలియజున్నది. బాగాలాంగు జలాంతర్గామి ముంచి నిర్మించిన నాక కనాడిన 48 గంటలలోనే ముమునానాకలగూడ నిట్టిచిచ్చులను చేసినవిగాని ఈ నాలుగు నాకల వారినిగూడ నిష్పాక్షికులగు వ్యాయస్థానమువారు విచారింపదగును. మొదటిది అరబిక్ నాకలను ముంచుట దానిలో యుద్ధ సులంభము కానివారుతో గురుపధింపబడిరి. దానిలో ఆమెరికా దేశపు ఉద్యోగులుగూడ ప్రాంతిరి. రెండవది దెక్కానుగ్రీతర మన మెట్టుకెక్కిన ఆంగ్ల జలాంతర్గామిలోని నావికులనహాయస్థితిలోనుండగ వారిమీద జర్మను జలాంతర్గామి గుండ్లను బరిపెనది. మూడవది రణములనాక ఎగురింపక ఘోషాక నిలచిననుగూడ జర్మనుజలాంతర్గామి దానిమై గుండ్లనుబరపుటయే గాక పడవలలోనికి దింపబడినవారి మీదగూడ గుండ్లను బరిపెనది. వారిలో నొకడు చనిపోయెను కింక ప్రమాదకరములగు గాయములు తగిలినవి. ఇట్టి ఘాతుకమారణకృత్యము చేయుటకు కారణము లేదు. కాని ఆంగ్ల నాకాదళమువారు ఘాతుక కార్యముల నొనర్చుచున్నారను నిందకు మేము ప్రత్యుత్తర మియ్య వలసరము లేదు. ఆంగ్ల నాకాదళమువారు అసాయస్థితిలోనున్న 1150 మంది జర్మను నావికులను కాపాడిరి. జర్మనులు మాలో నొక్కరినైన కాపాడితిమని వ్రాయ సాహసించగలరా? అని సర్ ఎడ్వర్డు గ్రేగారు వ్రాసిరి. నిష్కర్షక జర్మనుల నిందను ఖండింబు.

పరమవారి ప్రకటనము.

౧౦వది జనవరి 6:—వేదీను-గెంపెనలో పరమవారి ఫిరంగిదళములు క్రతుకండకముల వెక్కిరింపి ధ్వంస మొనరించెను. ఇతర చిన్న యుద్ధములలో పరమదేశీయులే విజయముందిరి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

నిర్బంధనైనిక శాసనము—ఆస్తికముల మంత్రిగారి ప్రసంగము

సర్ ఇ. గోగారి సహాయక సమాధానము—ఘాతుకత్వము విషయ

ఆంగ్ల నాకాదళము—జర్మనుల నింద.

ఇంగ్లాండు

పరిష్కారము.

మరి యిద్దరు భారతీయులు మునిగిపోవుట.

బొంబాయి జనవరి 6:—బొంబాయివాడు లగు మరి యిద్దరు భారతీయులు పరిష్కారము చేయబడి మునిగిపోయిరి. వీరిలో నొకరు పార్శ్వమునందు ఇతనిపేరు ఫిరోజ్ బేగ్ గాను. వీరు తల్లికింకొక కేకపుత్రులు. వీరి కంది నువ్వినట్లు. వీరు పేరారును పట్టణములో నొక పాఠశాలను పెట్టించిరి. ఒక దేవాలయమును కట్టించిరి. వీరు మరణమున పొంతములందు క్షయపాదులమునై చాలభూములను కొనిరి. పార్శ్వము కొందరు పరిష్కారము నందుటకు సాహాయ్యముచేసిరి. ఈ దురదృష్టవంతులను సివిలు సర్వీసు పరీక్షకు ఇంగ్లాండుకు వెళ్లెను చదువు సంధ్యలు పట్టవడక ఇంటికి తిరిగివచ్చుచున్నాడు.

రెండవవారిపేరు సదాశివరాజ్ బారాయణ దీక్షితులు గారు. వీరు బొంబాయి మహావిద్యాలయములో బి. ఏ. ఎల్. ఎల్. బి. పరీక్షనుచ్చి కొంతకాలము బొంబాయి స్కూలుకాళు కొద్దిగా పనిచేసిరి. వీరు తిలకుగారికేసులో తిలకుపక్షమున వాదించినవారిలో నొకరు. నూరతు వీరి కాపురస్థులు. వీరు బ్రాహ్మణులు.

పెన్షన్లకాళ్లో మరణించిన మరియొకరు.

కాశ్మీరసంస్థాపకుల యిలాల్ యమ్. ఏ. బార్బరన్ గారు వ్యాధికాళిదోషిగ నుండెను. ఈయన పెన్షన్లదాఖలమున ప్రాణములపాసిరి.

బొంబాయిలోని స్త్రీయరకేవులు

పరిష్కారము టూబ్బిడో చేయుటకులన నిక్కడ స్త్రీయర కేవులు మూలము. సరకుల స్త్రీయర కాదు గనుక పరిష్కారమున విశేషపు సరకులేదు. దీనివలన వర్తకమునకు నష్టములేదు.

నిర్బంధనైనిక సేవ.

బిల్లులు ప్రవేశపెట్టుట.

లండను జనవరి 6:—కామస్సుసభలో నిర్బంధనైనిక సేవబిల్లులు ఆస్తికముల గారు ప్రవేశపెట్టుచు నిట్లు నెలవిచ్చిరి. దర్మిప్రభుగారి రిపోర్టుబట్టి సంగతిసందర్భముల నాలోచించి, ఈబిల్లు తీసికొనిరాబడినది. సేవలలో చాలమంది చేరినట్లు దర్మిగారి రిపోర్టువలన తెలియుచున్నది. ఇందువలన చాలప్రా త్నాహుకరముగ నున్నది. మిశ్రమండలికిని శత్రుమండలికిని ఆంగ్లేయులు మనస్ఫూర్తిగ యుద్ధముచేయుచున్నారని కృత్రిమము చేయుచున్నది.

అందరికి నిర్బంధనైనిక సేవయిచ్చుటకు కాలోచింప లేదు. కాని నిర్బంధనైనిక యుక్తరేదకుచున్న వాడుకూడ ఈకారణమునబట్టి బిల్లు సంగీకరించుట కభ్యంతర ముండ గూడదు. వివాహమైనవారిలో చాలమందికి రజరంగమునకు వెళ్లవలయునని యున్నప్పటికిని విజలేకుండ చేయుచున్నది. సేవకప్పుడు వాగ్దానము చేసియుండని యెడల, సేవచేర్చు నుద్ద్యమనకు భంగము కలిగియుండును. సేవ వాగ్దానము చేసినతరువాత, ఎవరు తమయస్మతిని తెలిపియుండదు.

వివాహముకాని వారు చాలమంది సేవలో చేరలేదు. ఇట్టివారు చాలమంది యున్నారు.

ప్రస్తుతపుబిల్లు దర్మిగారిపద్ధతి పనిచేయుచున్న ప్రాంతములకే వర్తించును.

వెండికొనివారును, వెండ్రాముబిడ్డలకే 18 మొదలు, 41 సంవత్సర మధ్యవయసులో నున్నవారు సేవలలో చేరిన యెడల వారు తమధర్మమును నెరవేర్చినవారగుదురు. రాజుగారింగీకరించిన 14 రోజులకు బిల్లు ఆమోదమునకి వచ్చును. ప్రజలు యుద్ధము జరుగుచున్నంతకాలము, సేవలలో చేర్చుకొనబడుదురు.

సేవలో చేరియున్న పేరిటోరియలు సైనికుల కిబిల్లు నియమములు వర్తించును. బాల్వశనకములకు పనులలోనున్న వారికి ఇతరులను పోషించవలసినవారికి యుద్ధమువిషయమై కొన్ని పట్టింపులున్నవారికిని బిల్లు వర్తించదు. పిట్టగారుకూడ క్లై (quaks) ను మిసహాయించిరి. దక్షిణాఫ్రికా నూజిలాం

దులోకూడ నిష్టేయున్నది. మిసహాయపు కోరుచు చేయు దరఖాస్తులను విచారించుటకు ప్రత్యేకవ్యాధిస్థాన మేర్పాటు చేయుచును. దీనివై అప్పీళ్ళను విచారించుటకు మరియొక వ్యాధిస్థానము యుండును. ఈబిల్లు విధానమునందలి చదు. నామ ట్టుకు బిల్లులకేపోతేనే బాగుండుననుకొనుచున్నాను కాని ఆత్మసమర్థమై దీనిని ప్రవేశపెట్టితి. దీనికందరు మార్పి యుడురని నమ్ముచున్నాను. (గ్రూపుపద్ధతి తిరుగ ప్రారంభింపబడినది.

కివిషయప్రభువు ప్రసంగము.

కివిషయప్రభువు ప్రభువులసభలో ప్రసంగించుచు నిట్లు చెప్పెను:—వాలంటరీ ఫర్వతలన మన మనకొనినవారికంటె ఎక్కువమందియేచేరిరి. కాని ఇటీవల, ప్రజలువిశేషముగచేరక పోవుటవలన, కావలసినంతమంది తరఫీలై రిజర్వునైనికులకే పోవుటవచ్చిరి. నిర్బంధనైనికపద్ధతితో నిమిత్తములేకుండగనే యుద్ధమేసావు నని విశ్వసించితిని. ప్రస్తుతపుమార్పు వాలంటరీ పద్ధతినిబిల్లుముగ నుండునని నేనూహించెను. ఈబిల్లువెండికొని వారికే వర్తించుచున్నది. వారికి పారధర్మమనన బాగుగ తెలియదు. అట్టివారి కిది వర్తించును. సేవలో చేరకుండ తప్పించు కొనువారు కొందరును నిజమగు కారణములచే చేరనివారు కొందరు నున్నారు. వీరివిషయమై దొరతనమువారు తమయాశయములను నిశ్చయించుకొందురు. యోధకలత్వమును ముందుంచుకొని మాట్లాడుచున్నాను. విజయలక్ష్మీకృష్ణ నాదృష్టిపథమున మరియొకటి లేదు.

వర్తకసంఘముల సహాయము.

దొరతనమున కీసందర్భములో బాయిలకు నిర్మాణ సంఘమువారు సాహాయ్యముచేయుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. ఏవో కొన్ని నియమములవిధ తక్కిన వర్తకసంఘములను దీని కంగీకరించుట.

పత్రికాభిప్రాయములు.

లండను జనవరి 6:—భారతీయలెనివారి నందరిని నిర్బంధించవలసిన అవసరముగలదని ఆస్తికములమంత్రిగారు బాగుగా నప్పటిపరిచిని యుద్ధయత్తికలన్నియును వ్రాసినవి.

కాసనమువాగ్దానమునబట్టి చివరికి అంతకన్న సేవయును లేదని ప్రయోగపత్రిక వ్రాసినది. పక్షపాతములేని విమర్శకులకు ఆస్తికముల మంత్రిగారి యుద్ధవ్యాసము సంశ్చిప్తి కలిగింప గలదని డెయిలీ మెయిలుపత్రిక వ్రాసినది.

నిర్బంధ విధానము నేర్పరచ దలచినవో నిదియే యుక్తమని నిర్మాణకర్తయు ఆనిడెయిలీకానికలపత్రికవ్రాసినది. తక్కిన పత్రికలన్నియు నిట్టి ధోరణిచేవ్రాసినవి.

కొన్ని వారములలో నూతనసార్వజనిక నియోజనముజరుగగలదని డెయిలీ న్యూసుపత్రిక మార్త్రీమేవ్రాసినది.

నాకా దండయాత్ర.

జర్మనుస్త్రీయర లొంగిపోవుట.

లండను జనవరి 6:—టంగనికాసరస్సునందకు తెల్లిన నాకా జర్మనుస్త్రీవారి “కినిగారి” యను సాయుధపుస్త్రీయరను, ఎదిరించి లొంగదీసినవి. యుద్ధము పదినిమిషములు జరిగినదో లేదో జర్మనుస్త్రీయర లొంగిపోయినది. జర్మను ఉద్యోగులందరు చనిపోయిరి. స్త్రీయర మునిగిపోవుచున్నను రేవుకు తీసికొని రాబడినది.

పార్లమెంటుసభ.

లండను జనవరి 6:—ఈసభలోని చక్క ప్రస్తుతము నిలుపబడినది.

వెండివ్యాపారము

లండను జనవరి 6:—ఈవారమున వ్యాపారము బాగుగా జరిగినది. ధరలు పెరిగినవి. ఆంగ్ల దేశపు టంకసాలలోను అమెరికాదేశపుటంకసాలలోను విస్తారముగ వాణిజ్యముచేయబడినది. వెరిషియానాకాలో ఇండియాకు పంపబడిన 60 వేల పానులు వెలగల వెండికడ్డీలు మునిగిపోయినందున హిందూదేశమువారు విస్తారముగా వెండిని కొనవలసినవచ్చినది. జపానుదేశ

మందలి ఒకసాకా టంకసాలలో 150లక్షల రూబులున్నానని మాలను పోతపోయింపవలె నని రష్యాదొరతనమువారు జపాను దొరతనమువారి నడిగి రని తెలియుచున్నది. వీనిని పోతపోయి టంక 60 లక్షల టెన్సులబరువుల వెండి కావలసి యున్నది. 1-10-15 మొదలు 3-12-15 లోపుగా పాంఘేనుండి హిందూ రియాకు 45 లక్షల టెన్సుల వెలగల వెండి పంపబడినది.

శ్రీ జార్జిచక్రవర్తిగారు బహుళాకరించుట.

లండను జనవరి 6:—నలుపు సమాధానమునందలి రష్యా నాకాదళమునందలి యొధుల సాహసకృత్యములకు మెచ్చి శ్రీ జార్జిచక్రవర్తిగారు 11 బిరుదములను 13 పతకములను ఒకరికి.

జలాంతర్గాముల తొందర

లండను జనవరి 6:—మార్చెన్సు—ముంచబడిన ఆదెలియానాకాలోని వాతకేములనెక్కించుకొని మెసజీస్సు కార్నకు స్త్రీయర వచ్చుచుండగా జలాంతర్గామి మధ్యధరా సముద్రమున దానిని తరిమినది. కార్నకునాక వంకరటింకరగా నడచి తప్పించుకొనినది.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ

నిర్బంధనైనిక శాసనచర్చ

లండను జనవరి 6:—నిర్బంధనైనికాసనచర్చ జరుగునుగాన సభకు సేవసభ్యులు చాలమందివచ్చిరి. యుద్ధరంగమునందువారిలో నెలపుపుచ్చుకొనినవారు చాలమందిగూడ యోధవేషములతో సభకువచ్చిరి. దర్మిప్రభువుగారు ప్రభువుల ప్రత్యేక స్థానమున గూర్చుండిరి.

మాంటేగు ప్రభువు గారు.

లండను జనవరి 6:—మాంటేగుగూడ మాంటేగు ప్రభువుగారి కింకను నడయాడుపాటి శక్తిరాలేదు. కాని క్రమక్రమముగ క్షయపాదుచున్నది.

ప్రాన్సు

పరానువారి ప్రకటన.

పార్లమెంటు జనవరి 6:—తీవ్రముగ ఫిరంగులు వేసి జర్మనులు ధారు ప్రాంతములందు నెదిరింపగ పూర్తిగ వేసకకు గాట్టిజేసితిమి.

లండను జనవరి 6:—పారిసు—నిన్న రాత్రియిటులప్రకటించబడినది. పోయిసస్సుకును రెయిన్సులకును మధ్యకున్న శత్రుస్తానములను పరానువారి ఫిరంగులు శాశనము చేసినవి. మెంసేలో కందకములను నాశనము చేసినవి ఆయుధాగారములను శ్రేణిచేసినవి. శత్రుసేనలోని దుర్బలస్తానములను పరానునైనికులు పోగొచ్చిరి.

జనరలు హేగుగారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 6:—ప్రాన్సు దేశమున ఆంగ్ల సేనకు దక్షిణభాగమున ఫిరంగులు విస్తారముగ కాలబడినవి. వేరువ జామున శత్రువులు మారికొద్దవద్ద ఆంగ్ల సేనలపై గడిసి తరును బడిరి. ఆంగ్ల విమానములు వెళ్ళుట దోచాయియొద్ద—చున్న శత్రువిమానకాలపై బొంబులను వదిలినవి. ఒక జర్మను విమానము బోలోనుమీద కొన్ని బొంబులను వదిలెను. నష్టము కలుగ లేదు.

రుష్యా

రష్యావారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 6:—జర్మనిట్టుకు ఈకాశ్యమున పోరు తీవ్రముగ జరిగినది. రష్యావారు సుక్రమముగా ముందుకు వెళ్లుచున్నారు. శత్రుత్వ లన్నిపాదములు ఓడింపబడిరి. వారిలో చాలమంది హతముచేయబడిరి. 1061 మంది సైనికులను 4 మరఫిరంగులను రష్యాసేనలు పట్టుకొనెను.

ఎజెరైబాను గవర్నరు.

లండను జనవరి 6:—ఎజెరైబాను—పారశీకదేశ యువరాజు మొసరైసనును అతనికి పరిపాలకునిగ జర్మను పాక్షికుడగు నర్దారు రెషీడుగారు నియమించబడిరి. యువరాజుగారికి ఎజెరైబాను రాష్ట్రమునకు రాజ్యపత్రమిచ్చి. అందుచేత నారాష్ట్రమునకు నర్దారు రెషీడుగారుపరిపాలకులగుదురు.

పారిపోయిన జర్మను సైనికోద్యోగుల అరెస్టు.

లండను జనవరి 6:—ఇరువురు జర్మను ఉద్యోగులును, ముఖ్యీద్ధ విప్లవకారుడును, అమీరు కిర్మెట్టుగారి సహకారియును అగు రుష్యాదేశీయు డోకడును బాంబుడెను వద్ద అరెస్టు చేయబడిరి.

రాజకీయ సేవకు ఉపయోగపడుచున్న మోహన
అనునతడు చెబుతున్నట్లుగా తిరుగుచున్నాడని కలకత్తాలో
తీసువారు కేసుచేసిరి. ముద్దాయి బట్టల నుతుపడుకా
మాను పెట్టుకొనియున్నాడు. అతనియొద్ద 2-3 వండ్ల
యాపా యజ్ఞు వి. అది ముద్దాయి న్యాయ వా
చెప్పెను. ముద్దాయి అడైట్ల పుచ్చుకొని
ఇంటి యజమానురాలియొద్ద నతడు చాచుచున్నాడు. 120
వలగల బొంకిపట్ల కామె నాకు చూపినదని పోలీసు నలు
ఇనస్పెక్టరు చెప్పెను. అట్టిబో ముద్దాయికి తీవ్రవాధావ
లేదు. చెడు తిరుగుడు తిరుగుచున్నాడని కేసు చేయటం
పోలీసువారి కార్యమలేదు మీ కేమైన కారణమగునచి
చూచుదని మేజిస్ట్రేటుగారునిరి. కాశీమయ కారణమగునదెడ
పోలీసు నలు ఇనస్పెక్టరు చెప్పెను. అటులైన మీకు కేసు
తీసివేసికొనుడు. ఇట్టికేసులు చాల అమర్యదను తెలు
చున్నవి. వీని నికచాలింపవలెను. ఇట్లే నిన్నును కేసుకేసులు
కొట్టివేసితిని అట్టికేసులలో సాక్ష్యమండించేగాని నిచారణవిషయ
మంపరణదని వీని కుత్తరవాదులగువారికి తెలుపుదు అని ప్రధా
రాజధాని మేజిస్ట్రేటుగారు నడిచిరి.

మెసపాటేమియా యుద్ధము.

1914 వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెలలో టర్కీ వారు మెసపాటేమియా యుద్ధమునకు దిగిన పదియేనురోజులకు జనరలు దిలీ షా మేనుగారి నాయకత్వమున కింద ఆంగ్లేయ పటాకము కటి బొంబ యొక్క, బోవర్స్ గల సైన్యములు దేరినది న్యూ స్ట్రేట్సును పట్టిన ప్రాయమున్నది. నవంబరు 3 వ తేది కీ పటాకము మెసపాటేమియా యుద్ధమునకు వేర వచ్చేమై సోదాహరణ తోడగడగడ వారమునందు, స్ట్రేట్సునుండి దిగగలిగింది. అట్టి సెంటుజనరలు వారెట్టుగా రెండు దినముల నాయకత్వము వహించి, 22 వ తేది వ్యాసాపట్టణమును పట్టుకొనిరి. మెసపాటేమియా దిగినవాగులకు వ్యాసా పట్టణమునకు సన్నది. వాగునకు లోతులలో నీటిట్లు మున్నయెడల గొప్పచేతులతోనూ పరిమించు ననటకు నందియున్నది. దినము 3 వ తేది కర్నూటట్టణము నుకు వచ్చెను. ఈ పట్టణము ఇప్పటినుండి గ్రీసునకుల సంగమస్థానమునందున్నది. దీనితో జుభిరమును, కస్తూరూమునునగు, మిటిలు ఆకలు విజయము సాంగోసంగమైరి.

ఈ యుద్ధముయొక్క యుద్ధక్షేత్రము మూడు. మిటిలు ఆకలు శత్రువుల చేతులలో నుండి, ఎన్ని యా యుద్ధములు జన్మించి. పరివర్తనగలను స్వాధీనముచేసికొని, అట్టి చిక్కులు కలుగునొడచేసికొనట మొదటి యుద్ధక్షేత్రము. అట్టి స్థానములో భూభాగాదేశమువారికి నూనెగలమున్నది. వీరి రక్షించుట రెండవ యుద్ధక్షేత్రము. శత్రువులు తమస్థానములను కష్టించుకొనటకు కష్టమైన ప్రదేశమును పట్టించివారిబలమును కరిగించుట మూడవ యుద్ధక్షేత్రము. మనము ద్వేషములు కేర చేరినవి. సంవత్సరము వ్యాసా మసచేతులలో నున్నది. ఎప్పుడునుడ మసాస్థానములో యుద్ధమునను.

తనవారి శత్రువులనువచ్చినద నరని కనిపెట్టుకొనియుం టిమి. చివరకు రెండువైపులనుండి వారు వచ్చిమనమీదవారి. 11 వేల తురములను జనరలు: అంతకుండి ఆట్టిను ఎడమభాగమును నుట్టించుటకై ఇప్పటినుండి దిగువభాగ మును వచ్చిరి. ఇదివైపునకు వచ్చి అరబ్బీస్థానమునకు వందె త్రిరి. అరబ్బీస్థానమునకు వందె త్రివారు ఈ భూభాగ అర బ్బీలు. వీరు హావాజునమీదను మార్పులో నోడించి తమ బడిరి. ఇప్పటినుండిమీదకు వచ్చి తురములు, ఏప్రిల్ 14 వ తేది మెసాపాటను, 16 వ తేది బిర్సియావద్ద జరిగిన యుద్ధము లలో పరాజయలైరి. మొదటి యుద్ధమునకు 22 వేలను, రెండవదానికి 15 వేలను తురములు సైనికులను తీసికొని వచ్చియుండురు. మనన వీరికంటె చాల తక్కువగలన్నట్లు కనపించుచున్నదిగా, ఇక్కడి యుద్ధప్రస్థానమునకు కొద్ది గనేయన్నట్లు సాించుచున్నాము. మిటియా, బిర్సియావద్ద జరిగిన యుద్ధములో తురములు తక్కువగలవలన, అరబ్బీ స్థానమునందు స్థితిగతులు మారుచుగలవలసింది. ఆ ప్రమాదములో శత్రువులు అరబ్బీస్థానము నుగదలిపెట్టిరాయరి. అంతకాంగ్లేయ సేనలు నుండునకు తొరచడ వారంభించినవి. ఏప్రిల్ నెలలో జనరలు వారెట్టుగారికి బహుళగ నాయకత్వము వహించిన, స ర్ జాను నిక్సనుగారే ఈ కార్యభారమును నిర్వహించిరి. శత్రు వుల వైబడి పోవుచున్న మససేనలకు జనరలు బొస్సెండుగారు నాయకులుగ నున్నారు.

ఎండలు విస్తారముగ నుండుటచేతను, శ్రాత్ర స్థానము లలో క్రమక్రమముగ స్థిరపడినది యుండుటచేతను, మస సేన లంత త్వరగ నుండుకు వెళ్లేలేకపోయినవి. కరణాపట్టణమునకు నూరుమైళ్ల యెగురున్న అమాగాయను పట్టణము వారి 24 వ తేది మసకు లొంగిపోయినది. దీనికి 7 మైళ్లలోనున్న కటులలో అమాగాపట్టణములో టర్కీవారు కంధకములను క్రవ్వకొని కూర్చొని యుండినను మస సేనలు వారి తురిని పెట్టెంబు 28 వ తేది ని ప టు కొని న వి. ఈ పట్టణమును 70,80 వేల మంది టర్కీ వారు రక్షించుచుండిరి. వీరికందగో అరబ్బీలకుడ సాహాయ్యము చేయుచుండిరి. మసపక్షమున మూడు పటాలముల మాత్రమే పోరాడినట్లు చెప్పెదరు. ఇక్కడ విజయము కలిగిన తరువాతి వాగ్దానమీదకు వందెత్తు కుదుము అధికారవర్తము వారు చర్చించుట కారంభించిరి. ఇక్కడను వాగ్దాను నూరుమైళ్లు, కాని నవంబరు 22 వ తేదివరకు బొస్సెండుగారు టర్కీవారిని యెదిరించి కటికిపరకట్ట నోడించినట్లుకొని యుండలేదు. ఇది వాగ్దానుకు 8 మైళ్లలో నున్నది. శత్రువులనువచ్చి తిరిగి యెది రించినను, 28 వ తేదివరకు మసన లిక్కడనే యున్నది. కాని నవంబరు 24 వ తేదిని చెప్పుట తగినన ఖ యి ది ల ను

మరక్షితముగ్గింపివేసి మససేనలను తమకకు మరలించెను. దీనిలో మసకు 4567 మంది నష్టమైరి. మస శత్రువులకు మూడ సంవత్సరములకు నష్టముకలిగినను, బొస్సెండుగారు వారియధి క్షము తగ్గకుండెను. సుకమునాగ మససేనలు తమకకు మరలినవి. కాని శత్రువులు మసలను తమతెంటనే తిరుముకొని వచ్చిరి. కాటల్ అతారాకు వచ్చేవరకు మసగా పోగలేదు.

కటికిపరక యుద్ధములో మసకంటె శత్రువులే ఎక్కువ మంది యున్నారు. బొస్సెండుగారి చేతిలో 25 వేలమంది యున్నాలో తోచుచున్నది. టర్కీవారు 50 వేలమందిని తీసి కొనివచ్చియుండురు. వాగ్దానుమున్న పట్టణములలో నుండి టర్కీ వారు 15 వేలమంది కంటె పెక్కువనుండిని తీసికొనివచ్చెదన, జనరలు నిక్సనుగారినికొనిరి. వీరియును సేనయోడింపగలరు కాని టర్కీవారు, కానిస్తాంటినుపోసెననుండి చాలమందిని మదతుతీసి కొనివచ్చిరి. పోలెమిథింగులు కూడవచ్చిరి. అక్టోబరు అఖ యవరములో కొంతసేనముట్టారెద్ద రైలునెక్కి బహుళుదేరి నట్లుచెప్పిరి. ఇక్కడికివచ్చిన సేన అప్పుడుముట్టారెద్దవలయు దే:దై యుండవచ్చును. దేనుముట్టణమునకు ఇదిబయలు దేరినది అప్పట్లో చెప్పకొనిరి. ఈ సేనలో కొంతభాగముకంటె నున్నను యుద్ధముజరుగు నున్నతరుణమునకు వచ్చియుండును. తక్కిన సేనవలనవచ్చియుండుకు ఇంతసేనవచ్చునని నిక్సను గారికి తెలియనేలేదు. వేలవారివలనో, నైమనికుల వలననో వీరికి తెలిసియుండవలసింది. వీరు సంగతిసందర్భములను పరిశీలించి నుండవలసింది.

నిక్సను, బొస్సెండుగారు ముందుసంగతులను వాగుగ కలిపించలేదని, వారికలు కొన్ని యవహానింపుచున్నది. వీరిని యెత్తి పోతుంటుంటిరి ఆధారము లీ ప్రమాత్తు నులం దెచ్చటను కావచ్చు అసలుకార్యము నున్నను మెసాటాని తలపెట్టిన వారత్యంత సమర్థులై యుండవలెను. వాగ్దానుగరము చేర బామట, ఎలక బోనులో ప్రవేశించుటయే యగును. అటు నను, దూరమునుండి పరిస్థితులను కనిపెట్టుచు వైరికాగ మస మును నడుపవలసి, బొస్సెండుసేనాని, తాత్కాలిక లాభము లనే గుర్తించ గలదుగాని ముఖ్యముగా వీరును కనిపెట్టాలి డు. మస మాలోడింపవలెనది వలన దిగువకొనినవారు సమర్థులై బయటపడ గలిగిరియె కాని, మియుకటికారు.

ఇట్టిసందర్భములకు మసమీ చేయవలయును? కష్టమై నకు నుకంటెను, కచ్చునసేనాని తలపెట్టిన ప్రమాత్తు యత్నం తోపడుకూ. ఎచ్చటకొ ఒకచోట తురములను దృఢ ముగ నోడించుటకక్కను. ఇది మెసపాటేమియాంగంనుండు దప్పు చురెచ్చటను నులభముకాదు. కావున వాగ్దానుగ స్వాధీ నము చేసికనవలయును. ఇది మసచేతిలోనికి వచ్చిన యెడల మూర్ఖురంగములందు గాతకనైకి క్వవహామున్నయు మస కు లాభముగ పరిణమించును.

బొంబాయి జనరలు పోస్టాఫీసులోని దొంగతనము.

సహకార కోశాగారాలోదొంగిని విమర్శించుట. జనరలు పోస్టాఫీసులోని ఇరవైవైయెండి 89 వేల రూప్యముల దొంగిలించెనది 6 వ తేదిని పోస్టాఫీసు సహకార కోశాగారాలోదొంగి కవానజి నాగోజివైరి రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుగారియెదుట కేసు చేయబడెను.

రాజధాని రాష్ట్రమునకు ముర్చిగారు సాక్ష్యముచ్చిరి. ఈ ఇనపవెట్టె నుద్దయ అధికార నుండెను. దీనియందు 81 వేది రాత్రి సుమారు 8-80 గంటలకు నుద్దయ ఆవెట్టెలో 51 వేల రూపాయలు నుండెను. వెట్టెకు రెండు తాళములు గలవు. ఒకటి ముద్దయవద్ద నుండును. రెండవది తాళములు చు ఇరవైవైయెండు నుండును. రెండవతాళము వారకు నియ మితస్థానము నుంచెను. మూడవతేది ఉదయము 8 గంటలకు సాక్షి ఆగడిలోనికి వెళ్ళగ ఇరవైవైయెండు రెండుతాళము లుండెను. వెట్టెతలుపు కొంచెము తెరువబడియుండెను. సాక్షి ప్రశ్నింప 89 వేల రూపాయ లగవడుట తేదని ముద్దయ జంతులేకచెప్పెను. ముద్దయ 15 వేల రూపాయలను లోగడను ధరాకతుంచెను. 10 వేల రూపాయలకు బామి నొసగెను. ఇంతేకాక ఇరవై చిన్నవారు; ఆసికరుడు. వెట్టెకు రెండు తాళములు చేయించెనని పోలీసువాడు తెలియపరచిరి. కోర్టు వారు ప్రశ్నింప తాను దోషిని చెప్పెను త్రిమింపవలసిన దని యు ముద్దయ ప్రార్థించెను. మేజిస్ట్రేటుగారు కేరస్థాపన మొనర్చిరి. ఇంకను తీర్పు చెప్పలేదు.

రాజకీయసంబంధవ్యవస్థ

లండను జనవరి 6:—మిత్రమండలికిని గ్రీకునకు రాజ కీయకర్తవారసంబంధ క్వగస్థ తృప్తికరముగ నున్నది. 55 ఎవ్వర్లు గ్రేగారు పార్లమెంటుక్రమమునభలో నుడివిరి.

నిర్బంధసైనిక శాసనము.

లండను జనవరి 6:—ఈశాసనమునూర్చి ఆస్ట్రేలియ తు గారు చాల సమాధానపూర్వకముగ నుడివిరి. నిర్బంధము, నాను మార్చిమే అనునది. ఇక్కడైనను వారిందను న్న: చ్చందముగ వచ్చిన జేన్యుకొందురల ఆయన నుడివిరి. పిమ్మట సర్ జాను సేమనగారు మాటలాడిరి. ఈశాసనము చేయ బడనూడెను. ఎండరురావీలులేతో ఎండరు బుద్ధిపూర్వకముగ వెనుకదీసికో ఎటులనిర్ధారణ చేసెదరు. సేన ఆస్ట్రేలియ గారిలో నేకీభవించువలనయులకు చింతియున్నాను గాని నిర్బంధ ము పోలీసుజీవనముకు స్పృహగూడదు. క్షమరికొందరు మగ క్రులయభిప్రాయమునకు నానుభిప్రాయమునకు భేదమును పడుటలేదు. పెండ్లిగాని వారిలో కర్తవ్యకలగూని నావికులు మున్నగువాడు గలరు వారిని చేర్చవలెదరు. కానబుద్ధిపూర్వ కముగ చేరనివారు చాలతక్కువగా నున్నవారిని అందరు నంగీకరింపక తప్పదు ఆయననుడివిరి.

ఈ వాగ్దానము ఆస్ట్రేలియ గారు చేయవచ్చు డెట్టి ప్రభువుగారి నిధానము సాగ సేసాగక పోవును. యుద్ధమున విజయము కలుగుట కోశాసన మత్వరసరము. యుద్ధమును నిరోధిం చుభార నుందరి మీదకు గూడనన్న దనిబోశెలా గారు నుడివిరి.

ప్రాతదొంగను శిక్షించుట.

ఎగ్నూరు చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కోర్టు.

(సి. బి. ఎస్. కిల్ల గారి యెదుట) జనవరి 7, 1916

బాడ్లి టవునులోని నుబ్బరాములకెట్టిగారి గడియార ము గొలుసు దొంగిలించినందుకై “నల్లేకకు” అనుగుకాయ వత్తరను ప్రాతదొంగ పట్టుకొనబడి కేసు ఎగ్నూరు పోలీసు కోర్టులో విచారింపబడెను. వారు ఫెయరులో గొలుసును దొంగిలించుచుండగా దొంగను పట్టుకొనిరి. ఇదివరకు ఆనసా రులు నూర్దాయి శిక్షింపబడెను. ఇది ఏదేవపర్యాయము. న్యాయాధికారి ఇతనికి 1 సంవత్సరము కఠినకరకమున్నదిధించి, విడుదలయైన తరువాత రెండు సంవత్సరములవరకును తన యోగ్యతకు గురించి పోలీసువారికి తెలియజేయుటకు ఉత్తరవు చేసిరి

గయలో దొంగతనము:—గయలో కొన్ని కోశాల క్రిత మొకవారు సాయంకాలము 7 గంటలకు కొందరు పోలీసు దుస్తులతో నొక చిల్లర వత్తరని ఇల్లు సోదామాడ వచ్చితిను ని ఇంట చొరబడిరి. వారి చేతులలో కిస్తోళ్లు మున్నగు వాయధము లుండెను. వారు 10 వేల పెంజల సామును హరించు కొని పోయిరి. పోలీసువారు వాకులు చేయుచున్నాడు.

తామర తైలము

ఒకడబ్బి వెల 0-4-0, పోస్టుఖర్చులు సహా 0-6-0

ఈతైలమును ఒకసారివాడెన నుఖపడగలరు దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలు పెక్కదు.

నువాసన గలిగి యుండును.

దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు. ప్రతిఇంట నుండదగి చవుకయైన వైద్యసహాయము.

కస్తూరి తులం గ కి రూ 30-0-0

కస్తూరి తులం 1 కి రూ. 30-0-0. అప్పుతాంశము దిహి, 7, రంజుకెట్టిసిధి మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Military Service Bill Introduced Premier's Speech.

GERMAN CHARGES AGAINST BRITISH NAVY.

Sir E. Grey's Crushing Reply: Inhumanity Repudiated.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

COMPULSION FOR BACHELORS.

Mr. Asquith Introduces Military Service Bill.
Compulsory Application of Derby Scheme.

LONDON, January 6.

Mr. Asquith, speaking in the House of Commons, introducing the Military Service Bill, said that the measure was the result of the deliberations on Lord Derby's report. The figures of that report were wonderful and encouraging and ought to convince both the Allies and the enemies that the people of Britain had their hearts in the war. (Cheers).

Speaking for himself alone he was of opinion that no case had been made out for general compulsion, but the Bill could be supported by those who, on grounds of principle or expediency, were opposed to conscription. His pledge was given because there was overwhelming evidence that married men who were willing to serve were holding back in large numbers, and if the assurance had not been given the whole recruiting campaign would have been in danger of breaking down. He emphasised that after the pledge was given he received no sign of protest or remonstrance.

The Difference With Sir John Simon.

He considered that the number of unrecruited single men was substantial and even considerable in amount, and he said that Sir John Simon thought that the figures might be reduced by an inestimable quantity, but he (Mr. Asquith) did not agree with Sir John Simon. The present Bill would be confined to the area to which the Derby scheme applied.

Provisions of the Bill.

The Bill provided that unmarried men and widowers without children, from eighteen to forty-one years of age, who had no grounds for exemption should be deemed to have done their duty to the State if they had been attested. The Act would come into force fourteen days after the Royal Assent had been given, and the appointed date would be twenty-one days after the Royal Assent. Enlistment was for the period of the war from the appointed date.

The Exemptions.

Territorials who had enlisted for Home service came under the Bill. The exemptions included men working in the national interest, men with dependents, and also conscientious objectors to combatant service. (Laughter). Mr. Asquith pointed out that a similar exemption was made by Pitt in favour of Quakers. The proposal was also modelled on South African and New Zealand legislation. Exemption, however, would only apply to combatant duties. The grounds for exemption had been carefully devised to meet all possible hardships, and a Service Tribunal would hear applications for exemption with appeal to a final London Tribunal. The Bill did not apply to Ireland. Mr. Asquith said he would have been glad personally to have done without the Bill, but he considered it was necessary, and he was sanguine enough to anticipate that it would meet with general approval. The group system was re-opened to allow these men to attest.

Lord Kitchener's Speech in the Lords.

In the House of Lords Lord Kitchener, in a brief speech, affirmed that the voluntary system had given results far greater than could have been predicted. Recently, however, voluntary recruits had failed to provide the necessary trained reserves, and now the pledge to married men must be redeemed. He had hoped that the war might have been finished with voluntarism, which had done so well. Lord Kitchener concluded by saying that he did not consider the present change was a derogation from the principle of voluntarism. It only affected one class of men among whom there was a certain number with a poor idea of the duties of a citizen. But, while there were some shirkers, there were undoubtedly others not joining who had valid reasons, and the latter would be only too happy that Government should decide their doubts. He was speaking as a soldier with a single eye to the successful conduct of the war.

Support of Trade Unions.

The Boilermakers Society has decided to support the Government's military service proposals. It is understood that other Trade Unions are prepared to adopt the same course under certain safeguards.

A Case Made Out.

The Morning papers generally admit that Mr. Asquith made out a case for the compulsion of single men. The "Times" says that the Bill fulfils his pledge and nothing more.

The "Daily Mail".

The "Daily Mail" says that the speech satisfied unprejudicial critics.

The "Daily Chronicle".

The "Daily Chronicle" thinks that if compulsion is introduced it could hardly be introduced in a more unobjectionable manner.

These represent the spirit of the comments in other papers with the exception of the "Daily News" which thinks that a general election in a few weeks is probable.

Commons Crowded: Members on Active Service Present.

The Commons was crowded for the Compulsion debate. Many members on active service who had obtained leave were present in Khaki. Lord Derby was in the Peers gallery.

The debate in the Commons was adjourned until to-day.

GERMAN CHARGES.

Sir E. Grey's Reply.

LONDON, January 6.

A White Paper which has been issued contains a memorandum of the German Government demanding the trial for murder of the Captain and the crew of the British auxiliary cruiser 'Baralong.' The memorandum quotes the sworn statements of six American muleteers on board the British steamer 'Nicosian.' These Americans allege that on the 19th August, 70 miles south of Queenstown, the vessel was stopped by a German submarine, which opened fire on the 'Nicosian' after the crew had been removed. They noticed a steamer, which they say was the 'Baralong,' approaching flying the American flag and with large shields on its sides on which the American flag was painted. This vessel fired rifles and guns on the submarine until it sank, when the Germans jumped into the water. The German memorandum further gives the allegations of those witnesses that the 'Baralong' continued to fire on the Germans in the water, and says that two witnesses swear that orders were given to take no prisoners, and, further, that four Germans found on board the 'Nicosian' in the engine room and screw-tunnel were killed.

Sir Edward Grey makes a crushing reply affirming that the Government do not accept these allegations. He points out that Great Britain notes with great satisfaction, though with some surprise, the anxiety of Germany that the principles of civilised warfare should be vindicated, but asks why the 'Baralong' case should be singled out. He suggests that this, with three naval incidents which occurred in the same 48 hours as the 'Baralong' sank the submarine and rescued the 'Nicosian,' should be submitted to an impartial tribunal for example, one composed of United States Officers, the first case the incident of the 'Arabic' and the murder of 47 non-combatants, the second case of the German destroyer which bombarded the helpless crews of the British submarine stranded on the Danish coast, and, thirdly, the case of the steamer 'Ruel,' which was attacked by a German submarine, though it did not resist and the boats were fired on, one person being killed and eight severely wounded, and there was no reason for this cold blooded and cowardly outrage.

"The British Government," the reply concludes, "do not think it necessary to reply to the suggestion that the British Navy has been guilty of inhumanity. It has rescued 1,150 German sailors, often in cases of great difficulty and peril. The German Navy can show no such record."

WASHINGTON.—The United States Government adhering to the policy of non intervention in controversies between the Belligerents will not permit American Naval Officers to investigate the Baralong allegation under Sir Edward Grey's suggestion.

Diplomatic Situation with Greece Satisfactory.

LONDON, January 6.

In the House of Commons Sir Edward Grey said he did not think that the diplomatic situation as between the Allies and Greece was other than satisfactory.

LAKE TANGANYIKA NAVAL EXPEDITION

Surrender of German Armed Steamer.

LONDON, January 6.

It is officially announced that the naval expedition to Lake Tanganyika attacked the German armed steamer 'Kingani' and forced her to surrender after ten minutes action. All the German officers were killed, and the steamer, though sinking, was brought to port.

Silver Market.

LONDON, January 6.

The Silver Market report says that the tone has been good throughout the week and quotation has steadily advanced. Support has come mainly from the Home Mint and the continent but India has also been a substantial buyer owing to the loss of sixty thousand pounds sterling of silver bars on board the 'Persia'.

France.

A French Liner Chased by a Submarine.

LONDON, January 5.

MARSEILLES.—The Messageries liner 'Karnak' returning with the survivors of the sunken steamer 'Abelia' was chased for several hours by a submarine in the Mediterranean. The 'Karnak' steered a zigzag course and escaped.

TELEGRAMS.

Latest French Communication.

LONDON, January 6.

PARIS.—The communique says effective French bombardment in Champagne destroyed a number of German trenches. Other minor operations ended favourably to the French.

Ammunition Depots Wrecked.

LONDON, January 6.

PARIS.—Last night's communique said that artillery severely damaged enemy works between Soissons and Rheims and also searched weak points in the enemy front in Champagne wrecking trenches and blowing up ammunition depots.

A German Attack Repulsed.

LONDON, January 6.

PARIS.—A communique says:—The Germans, after a violent bombardment, attacked in the Tahure region, but were completely repulsed.

General Haig's Despatch.

LONDON, January 6.

General Haig reports that on the southern portion of our front artillery was more active than usual. An early morning attack on one of our advanced posts near Maricourt was driven off by rifle fire. A number of our aeroplanes made a successful bomb raid on the aerodrome at Dohai. A German aeroplane dropped a few bombs on Boulogne. No damage was done.

Russia.

Russians Steadily Advancing.

LONDON, January 6.

PETROGRAD.—Desperate fighting continues northwest of Czernowitz. The Russians are steadily advancing. All enemy attacks were repulsed with very heavy losses. A Russian regiment captured 1061 men and four machine-guns.

Russian Roubles.

Order for Coinage in Japan.

LONDON, January 6.

According to a Japanese newspaper the Russian Government has requested the Osaka Mint to coin fifteen million roubles which will require six million ounces of silver. It is also interesting to note that between October 1st and December 2nd silver to the value of four and half million taels was sent from Shanghai to Manchuria.

Turkish Sailing Vessels Destroyed.

LONDON, January 6.

PETROGRAD.—A Russian torpedo boat in the Black Sea on January 3rd captured eleven Turkish sailing vessels taking as prisoners forty of the crews.

Russian Bluejackets.

Medals Awarded by King George.

LONDON, January 6.

King George has awarded eleven orders and thirteen Medals to the seamen of the Russian Black Sea fleet for meritorious service.

Arrest of Escaped German Officers.

LONDON, January 6.

Two German officers who escaped from Russian custody and a well-known Russian revolutionary who was an accomplice of the Emir Khishmet have been arrested at Zaujden.

Italy.

Italian Bulletin.

LONDON, January 6.

ROME.—The Communique says two Austrian aeroplanes attempted to fly over Verona, but were beaten off. Anti-aircraft guns forced them to retire north. Artillery duels have occurred on Monte Croce and on Carnia to the advantage of the Italians. The enemy attacked on Monte Sanzele but were repulsed with heavy loss.

Holland.

Java Tea to "Bonafide" Buyers.

LONDON, January 5.

HAGUE.—Importers of Java Tea have been asked to create a Tea Commission with headquarters in Amsterdam to co-operate with the Dutch Overseas Trust to draw up a list of "bona fide" buyers to whom exclusively tea will be sold. The Overseas Trust will be authorised to inspect tea warehouses shops and books.

Persia.

Governor of Azerbaijan.

Pro-Russian Sardar Appointed.

LONDON, January 6.

PETROGRAD.—A Tabriz telegram reports that the pro-Russian Sardar Reshid has been appointed Governor of the heir to the throne, who is a minor and who is also Governor-General of the province of Azerbaijan. Thus Sardar Reshid becomes the actual Governor of Azerbaijan.

A Constable Shot Dead.

CALCUTTA, January 7.

Last evening the City Coroner Mr. F. K. Dobin and a Jury held an inquest touching the death of Constable Kalup Pathuk, who was shot dead by two unknown political suspects. After hearing the evidence the jury returned a verdict of murder by some unknown persons.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 7.

The following telegram dated the 5th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The Russians report to have occupied a line of the enemy trenches northeast of Czernowitz and repulsed counter-attacks inflicting severe losses on the enemy. The Germans attempted to cross the Dvina, 28 miles southeast of Riga, but were repulsed. The enemy trenches were occupied in the region of Middle Strypa.

The British report to have silenced two Howitzer batteries near Armentieres. The enemy after a heavy artillery bombardment opened rifle fire from the trenches north of Albert, but our fire prevented the hostile attack developing.

The French report only artillery action.

A British Official statement on the blockade policy says that German export trade has been substantially destroyed. Cotton wool and rubber for many months have been excluded from Germany. Fats, oils and dairy produce can only be obtained at famine prices. Considerable discontent prevails amongst a section of the German population. Food riots in larger towns have occurred.

Plague In India.

SIMLA, January 6.

The plague mortality in India for the week ending the 1st January stood at 5,800 against 7,787 seizures. Bombay Presidency and Sind had 1,542 deaths, Madras 383, United Provinces 543, the Punjab 13, Burma 97, Central Province, 632, Mysore State 162, Hyderabad State 1,035 Central India 120 and Kashmir 11.

Bombay Cotton Trades Association's Donation.

DELHI, January 6.

The shareholders of the Bombay Cotton Trade Association, Ltd., have very generously made a donation of Rs. 23,500 to His Majesty's Imperial Government towards the purchase of either an aeroplane or a motor ambulance at the discretion of that Government. The donation has been gratefully accepted on behalf of the Imperial Government.

Calcutta.

SCANDALOUS CASES.

Police Severely Reprimanded.

CALCUTTA, January 7.

During the hearing of the case against a political suspect Mohan, being prosecuted for bad livelihood the defence pleader stated that the accused carried on washing business and had Rs. 200 or Rs. 300 with him. The Police Sub-Inspector stated that the accused's landlady showed him Government Currency notes for Rs. 120, which the accused gave her for safe custody. The Chief Presidency Magistrate said:—It cannot be said that he has no ostensible means of livelihood. You had better enquire into this case and see if you have anything against the accused. I do not think there is. You would do well to withdraw the charge if you find that you have no evidence. These cases are becoming a scandal and must be put a stop to. I have to discharge an accused the other day who was also sent up for bad livelihood. Please inform the gentleman in charge of these cases that the accused are only to be sent up for trial if there is evidence against them.

The hearing has been fixed for the 17th instant.

Marine Insurance War Risk.

CALCUTTA, January 6.

There has been a rise of two per cent in the Marine Insurance War risk rate on the following route:—India to the United Kingdom, all ports via Suez, North America, Atlantic Coast direct via Suez and North America via Suez transhipping United Kingdom. The rates on the 4th were three, three and three half per cent respectively.

A Mysterious Explosion in Calcutta.

CALCUTTA, January 6.

The following details of an explosion in Dixon's Lane on Wednesday are issued officially: A youth named Nogendra Chakravarty, aged seventeen, returned to his room at 30-1 Dixon's Lane at half past two in the afternoon. He was seen sitting in the room by some persons in a Kabraji's house opposite. Shortly after a loud explosion took place and smoke was seen issuing from the open window into the street. Three people opposite ran to the back of the house and got into the room from the back, since the front door was closed. They found the boy lying on a tuktaposh bleeding from several wounds, and the room filled with smoke. They dressed his injuries and sent him to the Medical College Hospital for treatment. Information was then sent to the local police, who on arrival searched the room and took possession of certain articles found, which appeared to be pieces of a bomb with fragments of glass and small stones with which it was filled. The fragments bore no trace of picric acid. The youth's belongings were searched and some explosive substances found in a trunk which was locked.

Questioned in Hospital he declared that he knew nothing of what had happened and gave no explanation of the discovery of explosives. The affair was a mystery to him. With regard to his injuries he has lost sight of the right eye. There are cuts on the head and body and wounds on the left side, but his life is in no danger and he is conscious and able to talk. The youth is a native of Chittagong and has been employed for the past eight months as a private tutor to the children of Mr. Atul Chandra Sen, Professor of Logic at the Ripon College. He was studying at Seal's Institution, Halliday Street. Another boy who accompanied him from the school that day had been questioned. No. 30-1, Dixon's Lane, is the family house of Babu Atul Chandra Sen, and the youth was the only inhabitant of

TELEGRAMS.

the room in which the explosion took place. It will be remembered that for some time past sounds of explosion had been heard in the neighbourhood of Dixon's Lane, and the Police had been trying to trace their origin.

A Daring Dacoity.

CALCUTTA, January 7.

A Gaya correspondent writes:—A daring dacoity was committed in the house of a Tawa (dealer in tussur cloth of Manpore quarter of the town a few days ago and hard cash and moveables to the value of about Rs. 10,000 had been looted. At about 7 in the evening a number of persons in police uniform entered the house on the pretext of a search and managed to clear away with their booty with the aid of rifles and pistols before any help could be rendered by the neighbours or actual police. Men had to submit to their commands and to surrender the articles and to keep silence till they went away. The police are making enquiries.

United Provinces.

Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 6.

The prosecution evidence in the Benares conspiracy case is now reaching the end, and the Crown will be able to close their case within a week. So far 112 witnesses have been examined, of whom six were approvers and one a discharged accused. It is expected that about two days will be taken in recording the statements of the accused and about ten days in recording the evidence of defence witnesses, who are said to be about fifty. Arguments will take about a week, and thus it is hoped to finish the case by the end of this month. Formal evidence to corroborate various details previously deposited to was recorded to-day, and the Superintendent, Mr. S. P. Hollins, of Ajmere, Merwara, described how, without giving any opportunity to Kharwa Rao's servants to see Manilal, he had him identified by them and had the servants identified by Manilal. Mr. Sitaram, ex-Honorary Joint Secretary of the Central Hindu College, proved the finding of the "Liberty" leaflets in the College in February 1914.

Mr. Nanawati, District Judge, has delivered judgement in the appeal of Bimal Chander Mukherjee, a college student, who was convicted of threatening Inspector Mukherjee, of the C. I. D., and sentenced to three months rigorous imprisonment and was ordered to be bound over in personal recognisance of Rs. 3,000 and two sureties of Rs. 1,500 each.

His honour confirmed the conviction, but varied the order of sentence by substituting a fine of Rs. 100 instead of three months' imprisonment. The Lower Court's order in all other respects was confirmed.

It is understood here that the appeal of Kharwa Rao against the sentence of two years' simple imprisonment for absconding from internment has been rejected by the Commissioner of Ajmere, Merwara.

Punjab.

Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, January 6.

In the Lahore conspiracy supplementary trial to-day after some unimportant evidence Hakim Singh, retired Subadar, Hongkong Artillery, testified to the seditious propaganda of the Indians in Hongkong and seditious lectures delivered in 1914 at Hongkong, Gurdwara, in consequence of which the Sikh soldiers were officially prohibited from attending the meeting of Gurdwara. Later on a committee of Indian officers was appointed to manage Gurdwara, on which some of the accused left off attending Gurdwara.

Kaiser Singh a passenger by the "Tosha Maru" having deposed to seditious harangues on board the ship and revolutionary designs of the passengers who came to India by that steamer, Ubham Singh one of the old approvers, repeated the previous evidence about the hatching of the Ghadr movement in the village of Sur Singh, visits of the returned emigrants to Jhar Sahib, wanderings of the members of the party, their co-operation with Mula Singh and his associates, plans for Ohhabba dacoity and full particulars of the offense including the murder of Beli Ram and wounding the villagers by bombs. Witness implicated Prem Singh, whom he duly identified. He could not identify Bir Singh, Jawalla Singh, another old approver, having identified some accused made a lengthy statement similar to the previous one about the doings of the Ghadr party at Shanghai, the visit of Gurdit Singh's ship "Komagata Maru" to that Port and the sailing of 80 men from Shanghai of Vancouver, the difficulty about the landing of the Indians in Canada, the return of the ship with the passengers to Japan, seditious exhortations to the Indians by various agents of the revolutionary party in America and finally, the departure of a large party of Indians by the "Missima Maru" to create revolution in this country. He described among other things the voyage of the steamer and their meeting with the "Tosha Maru" at Hongkong, and the arrival at Colombo, Madras and finally Delhi and the activities of the returned emigrants after the arrival in the Punjab especially in the neighbourhood of Goga.

Punjabi Escapes from a Running Train.

LAHORE, January 7.

The East Indian Railway Police are enquiring into the daring escape of a Punjabi life convict from a running train at Chinsurah. It is reported that three Punjabi convicts were being conveyed from the Alipore Jail to Bareilly by 17 up-Passenger train in a third class carriage of old pattern. The Head constable and two constables of the Bengal Police were escorting them their hands and legs being in fetters. The Head constable was occupying a compartment next to one in which the convicts and the two constables were travelling and the compartment on the other side was empty. When the train left Chinsurah station after midnight the doors of the convicts compartment were locked. The train had attained speed when the two constables found one of the convicts had snapped his hand-cuffs and was climbing up the railing between the two compartments with the intention of squeezing through a small opening between the railings and the top of the

TELEGRAMS.

railway carriage. Before the constables could move the other two convicts who had not succeeded in breaking their fetters, attempted to follow the first. The constable turned their attention to the last two men whom they seized but in the meantime the first man had passed into the empty compartment. The Head constable opened the door of his compartment to come to the aid of the constables but the first convict jumped out of the train. The head-constable jumped out in pursuit but sustained serious injuries. The train was stopped, but no trace of the escaped convict with his legs still in fetters, could be found.

Raids by Trans-Frontier Dacoits.

Villagers' Public Spirit Recognised.

LAHORE, January 6.

A Press communique says:—On the 18th November 1914 a gang of Trans Frontier dacoits made a raid on the village Nurpur Shahan, Rawalpindi District, and broke into the house of a Sahukar. People were, however, prepared for them and they surrounded the house and shut up four of the dacoits inside. These eventually broke, out, armed with revolvers and knives, but were captured by the villagers and are now undergoing sentences of 10 years' rigorous imprisonment.

In recognition of the courageous behaviour and public spirit of the villagers the Government of India have, the recommendation of the Lieutenant-Governor, sanctioned the assignment in perpetuity, to the shrine of Bari Latif Shah, of the land revenue of the whole of Nurpur Shahan village. The present assessment of the village is Rs. 800, of which Rs. 737 was previously released in favour of the shrine. The Lieutenant-Governor has also sanctioned a cash grant of Rs. 1,000 to be spent on the shrine, to the existence of which in their village the inhabitants attribute their successful resistance to the dacoits.

Burma.

Fire on S. S. "Glenogle."

RANGOON, January 6.

Advice received from Penang yesterday by the Agent of the Chinese Steamship Company in Rangoon says that the fire on the steamer "Glenogle" in Penang Harbour had been got under. The damage is serious.

Burma Provincial Revenue.

RANGOON, January 7.

The administration report of Burma for a year, just issued, shows that the total year's receipts were 907 lakhs of rupees of which 257 lakhs were credited to the Imperial funds and 550 lakhs to the province. The total expenditure was 673 lakhs of which 72 lakhs were on Imperial account and the province only received 46 lakhs from the Imperial exchequer against a contribution of 357 lakhs.

Bombay.

Two Indians' from Bombay on the "Persia."

BOMBAY, January 6.

Two more Indians from Bombay were amongst those drowned on the "Persia." One is a Parsi youth, Mr. Feroze Behram, the only son of Mr. B. Bhikaji, and well known Parsi traveller, who has established a school and fire-temple at Teheran. He purchased extensive lands on the Kerun river for irrigation and mining purposes and helped a number of Parsis in India to start a small settlement in Persia. Young Feroze was sent to England to compete for the Indian Civil Service. He was not successful there and was returning to India enroute by the "Persia" to join his father.

The other, Mr. Sadashiv Maninarayan Dikshit, was a B.A., LL.B., of the Bombay University and had worked for some time as interpreter in the Bombay Small Cause Court. Prior to his qualifying himself as a Lawyer he practised for some time in the Bombay Courts and was one of the pleaders who appeared for Mr. B. G. Tilak. Mr. Dikshit was a native of Surat and belonged to the Nagar Brahmin caste.

Effect on Bombay Freight Market.

The torpedoing of the "Persia" in the Mediterranean has produced no adverse effect on the Bombay freight market, which is simply governed by the supply and demand of tonnage. As the cargo on a tramp steamer is considerably greater than on the P. and O. mail boats, the loss of the "Persia" will not tell as heavily on the trade as would the loss of a tramp boat loaded with commercial cargo.

LONDON, January 6.

MALTA.—Lord Montagu Beaulieu is still in bed but is progressing favourably.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 5.

The market in cotton mills was featureless with limited business and more sellers than buyers. Standards kept steady at Rs. 1045, Madhowjis at Rs. 1342½, Swadeshis at Rs. 1480 Centrals at Rs. 1920, Colaba land and mill at Rs. 1355, Crescents at Rs. 107½, Currimbhoys at Rs. 230 and Indian bleaching at Rs. 148½ Davids declined to Rs. 497½ and Fazulbhoys kept steady at Rs. 440. In Bank shares the Bank of India were at Rs. 53. In miscellaneous shares Bombay Burmahs were unchanged at Rs. 937½, Tata Iron and Steel (ordinary) were at Rs. 109 and (deferred) at Rs. 228½ Tramways were at Rs. 220 ¾ per cent Government paper were weak at Rs. 79 and small pieces at Rs. 79-8 for buyers.

Trial of Assistant Treasurer.

BOMBAY, January 6.

This afternoon Kavasji Navroji, Assistant Treasurer, Post Office, was charged before the Chief Presidency Magistrate with theft, as Government servant, of Rs. 39,000 from a safe in the General Post Office strong room. Mr. Murtrie, Presidency Post Master, being examined, stated that the accused was in charge of the safe in the strong room. On the 31st December Rs. 51,000 were kept by the accused in the safe at about 8-30 P. M.

TELEGRAMS.

The safe had two separate locks. One of the keys was kept with the accused and the other in the key safe. The latter was kept by the witness in the key safe. At 8 o'clock in the morning of the 3rd instant, on certain information, the witness went to the strong room and found the doors of the safe slightly ajar and the two keys in the key holes. Being questioned, the accused told the witness without hesitation that Rs. 39,000 was missing. The accused had deposited a cash security of Rs. 15,000 and given personal surety for Rs. 10,000, and is a young man in well to do circumstances. The Police gave further evidence as to the accused having two duplicate keys to the safe made by an old Borah. Being questioned by the Court, the accused pleaded guilty and prayed for mercy. The Magistrate convicted the accused but reserved orders till to-morrow.

Fishing Tackle for Troops in Mesopotamia.

Present from West of India Angling Association.

BOMBAY, January 6.

The West of India Angling Association have been providing fishing tackle for the troops in Mesopotamia. Their Honorary Secretary, with the money subscribed by various gentlemen in Bombay, has been able to send 100 outfit of rod and tackle, the rod chosen being that known as a ringall, a bamboo in one piece of great strength.

General Brooking, who first suggested how welcome such a present would be not only as a means of recreation but to provide welcome addition to the men's diet, recently wrote:—The fish are mostly mahseer and carp of sorts, both the white carp and olive carp have been caught. There is also a fish called the Euphrates salmon, somewhat like the real salmon but with a broader head. There have been several other kinds of fish caught as well. All these have been caught with any bit of string procurable as a line, an ordinary hook and paste as bait, the rod being a bamboo. With this sort of tackle any fish if weighed always breaks away. Here there are enormous fish in the river. One of these netted fish I had weighed. It turned the scale at 62 pounds. Fishing has slackened off lately, but this is due to the want of tackle. When your gift arrives it will revive again I am sure.

Sind.

At Lady Dufferin Hospital.

KARACHI, January 6.

To-day H. E. Lady Willingdon opened the new Maternity Wing of the Lady Dufferin Hospital. Her Excellency expressed the hope that the new institution would prove of the greatest service to the women of Sind.

H. E. Lord Willingdon, in the course of a short speech, emphasised the sad fact that in Karachi one out of every eight children born died before reaching the age of two months, and he besought everybody to help in the organised efforts now being made to remedy this grievous state of things. It was announced that a prominent Parsi citizen, M. B. H. Vathrak, who had already given Rs. 6,000 to the Dufferin Hospital, would now give Rs. 24,000 more in honour of Their Excellencies' visit to Karachi, and at the end of the current year would present a further sum of Rs. 20,000, making half a lakh of rupees in all.

Visits to other Institutions.

Later in the day Their Excellencies visited the Civil Hospital, the Grammar School and the Empress Market. The feature which engaged Their Excellencies' chief attention at the market was the meat section, which is the most modern in India, being fitted with the latest devices of white glazed brick and white marble for the easy preservation of perfect cleanliness and purity, and with special flyproof windows, doors and ventilators.

Unveiling King Edward's Statue.

This evening H. E. Lord Willingdon unveiled a statue of His Majesty King Edward, subscribed for by the people of Sind. In the course of an eloquent tribute to the qualities of the late monarch His Excellency said:—I feel a deep sense of pride that the high honour has fallen to me at your invitation to unveil this statue of our late sovereign, an honour which I particularly appreciate, for this ceremony gives to the world the lie direct to the false rumours and reports about this country so persistently spread by our enemies, a splendid evidence of the loyalty and devotion of the people of Sind to their sovereign, a loyalty which I can affirm with some pride is felt by every part of the Bombay Presidency and by all the princes and rulers who live within its bounds.

South India.

A STOCK OF EARTHQUAKE.

OOTACAMUND, January 7.

A distinct shock of earthquake was felt in this station from south to north this morning between 6.30 and 7 A. M. The shock is reported by several residents living within a radius of one mile to have lasted over 10 seconds.

BRIEF TELEGRAMS.

The Bank of Bombay rate which has gone one per cent up now stands at 7 per cent.

Captain Kunwar Shumsher Singh, I. M. S., son of Raja Sir Harnam Singh, who sustained injury at Tanga in East Africa, is returning to the Punjab, and will be posted as Civil Surgeon, Jullundur.

The total approximate gross earnings of the State and Guaranteed Railways from the 1st April to the 25th December 1915 are more by Rs. 1,45,33,318 than the figures for the corresponding period of 1914-15.

Mr. E. G. Townshend, Assistant Locomotive Superintendent, North Western Railway, is appointed to officiate as District Locomotive Superintendent with effect from the 1st December 1915.

TELEGRAMS.

ATHENS.—The French Government has informed Greece that it holds at the latter's disposal ten million francs also the advance from the loan now being negotiated.

Mr. Chunilal M. A., Barrister-at-Law, Judicial Officer Kashmir State, son of Dr. Sahib Datta Dhingra, retired Civil Medical Officer, Amritsar, was one of the victims of the "Persia" disaster.

For the only elected seat on the Municipal Council of Coonoor Mr. Thomas Egan of the Emporium, and Mr. E. M. Klyne, Secretary, Anglo-Indian Empire League, are contesting. The election takes place on the 2nd February.

In modification of the Press communique dated the 25th September 1915, it is notified for general information that the export of coal or coals from British India to the Dutch East Indies will be permitted under licenses subject to certain conditions or restrictions, which can be ascertained from the Collectors of Customs.

A serious dacoity is reported from Police station Channakh, Jammu territory, on the borders of Jhelum and Rawalpindi districts. Cash and ornaments were stolen. It is probable that this crime was the work of Pathans, many of whom are employed on the canal works at Mangla. Last year men of these gangs were responsible for similar offences.

The Government of India have decided in supersession of the orders promulgated in the India Army Order No. 448 of 1915, that (a) an outfit allowance of £40 shall be admissible to retired Commissioned Officers of the British and Indian Services, including Indian Medical Service (reemployed in India on the Indian establishment), (b) an outfit allowance of £50 shall be admissible to these officers while they are reemployed in England and sent out for duty on Indian establishment.

Weather Report.

SIMLA, January 7.

The disturbance in Northwest India persists and has given light snow fall in Kashmir and the Punjab Hills.

FORECAST:—Further precipitation along the Western Himalayas.

Latest Telegrams.

LONDON, January 6.

The tone of Mr. Asquith's speech on the Military Service Bill was very conciliatory. He hoped in conclusion that compulsion would become a dead letter. He said "Let men come in now of their own free will. The military authorities would reopen the groups for that purpose."

Sir John Simon, who followed Mr. Asquith, thought that the Bill should be resisted. No one could say how many youths could be spared and how many were shirking. He expressed his regret at his severance from Mr. Asquith but regarded voluntarism as a vital principle of national life. He added that there were some Ministers still on the Treasury Bench whose opinions on matter were indistinguishable from his own. He contended that among single men there were large classes such as seafarers in mercantile marine who ought not to be reckoned. Consequently none could be so bold as to declare that there were more than a negligible number left. Mr. Bonar Law replying to criticisms of Mr. Asquith's pledge said that without it the Derby scheme would have been an absolute failure. The Government had deliberately concluded that the Bill was necessary to win the war. A responsibility as great as that of the Government rested on every member attempting to thwart its efforts.

Mr. Mallet's Report.

DELHI, January 7.

Mr. C. E. Mallet's report on Indian students has been published. It shows that the whole field of education has been overshadowed by the war from August 1914 onwards. The great majority of students at the British educational centres responded steadily to the call for men. The University students, Bar students, Medical students and Engineering students volunteered on every side for service and Indian students were as willing as any to take their party in the burdens of the war. Appeals for leave to join the British army and to serve alongside the Indian troops came into the India Office from many quarters. Appeals from Indian students at British Universities for leave to join the officers training corps and to drill and train with their fellow undergraduates were freely made and strongly pressed. The appearance of the Indian troops in Europe in the British fighting line, the fine and generous response from India to the demands made upon her loyalty and help lent force to these requests. The regulations of the War Office did not allow the grant to Indians of Commissions in the army or the enrolment of Indian students in training corps specially intended to supply Commissioned Officers in time of war, but it seems that in a few rare cases individual students enlisted in British battalions. Two holders of the Government of India technical scholarships Mr. E. D. Bennet and Mr. P. R. Duncan secured commissions in the army.

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. కి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

చుండుకు నూనె

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టురాలుంటు, జిల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన పెంట్లుకలకు హానిగలుగక చక్కగ బెరుగ గలవు.

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు

నల సంవత్సరాది సంచిక

నల సంవత్సరాది సంచికయందు అంద్రదేశ మునందు భాషాభ్యుదయమునకు, విద్యావ్యాపన కును, దేశాభ్యుదయమునకును పరిశ్రమ చేయు చున్న సంస్థాపనల వృత్తాంతమును ప్రచురింప వలయునను సంకల్పము ప్రచారకలకుగలదు గాన నీక్రింది విషయముల నాయాసంస్థాపనల కార్య దర్శులు సదయహృదయాలై వ్రాసి వెంటనే పంపుటకు ప్రార్థితులు:—

1. మండలసభల, మండలసభాసమావేశముల వృత్తాంతము.
2. తాలూకా సభల వృత్తాంతము.
3. గ్రంథమండలుల వృత్తాంతము.
4. పుస్తక భాండాగారముల వృత్తాంతము.
5. కళనమందిరముల వృత్తాంతము.
6. వ్యాయామక్రీడాపనల వృత్తాంతము.
7. స్త్రీసమాజముల వృత్తాంతము.
8. కరపత్రికసంఘముల వ్యాపకము.
9. ఇతర సంస్థాపనల చరిత్రము.

దేశ బాంధవులు సాదరభావముతో నీవిన్న వమునగమనించుటకు ప్రార్థితులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

నల సంవత్సరాది సంచిక

వెక్కి-క్రొ ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకట నలు ప్రచురించుటకు వలనుపడ కుండెను. ఈసం చిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంప నెంచిన వారు వెంటనే వ్రాసికొన వలయును.

ప్రకటన కాభ్యర్థకుడు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

తెనుగు వారపత్రికలు.

ఆంధ్రదేశమున తులనమున కొక ఆంధ్ర పరిణామము పొందుచున్నది. సాంఘిక రాజకీయాది భిన్నభిన్న విషయములు నిమేషమున కొకస్వరూపమున దాల్చుచున్నవి. అనుక్షణ మొకపక్షత్రైయముననుచున్నది. కృత్రిమ మృదయనుండి వెడలు భావములు చిత్రవిచిత్రములగు శక్తులను క్షాపించుచున్నవి. కేటి పరిణామము రేపటికి ప్రాచీనమగుచున్నది. ఈవాచావిధి తత్త్వములును, పరిణామములును, ప్రకృతులును కాలగర్భమున దాగియున్నవి. ఒక దాని వెంట మఱియొకటి యవిరాదుగా బయల్పడుచున్నది. ఇందున కేవలసాంధ్ర ప్రపంచచక్రమో, ఈ ప్రపంచ చక్రమునందలి నవనాగరికతయో, ప్రకృతినివర్త స్వరూపమో మఱియేమో యవాక్యానసగోచరము. దేశభక్తుడనుకర మార్గములలో బట్టికాసంస్థాపనము ప్రామాణ్యమందురు. ఇందునకు సాదృశ్యముగ జేయుటయొక్క కేవలమొక పత్రికాస్థాపనము వలననే సంభవించుచున్నది. వాతీయజీవనమును, రాజకీయతత్త్వ విజ్ఞానమును, నాగరికతయనున, పరిశ్రామిక ప్రకృతిలోన, వాణిజ్యవైభవమును మహోన్నతి నొందినవని హాడె జెప్పవారు.

ఏయాదర్శములమీద ప్రపంచమున పత్రికాసంస్థాపన మారంభించబడినదో ఆయాదర్శములతోడనే ఆంధ్రదేశమునను పత్రికలు స్థాపించబడుచున్నవట నిస్సంశయము. అది యం దేయాదర్శములతో వారంభించబడినో పత్రికా జీవిత చుంతయు నట్టిదే తాదర్శములతోడనే సమకాలినుల నుండి తమ, సజ్జన సమాదరణీయము, ఉత్తమ కృత్రిమకృత్రిమము. ఇట్లుకాదు దర్శనమిదియు గొప్ప పత్రికలు కాదు మాత్రావశ్యము అగుచుండలేదా? యావద మొకటి రాగలదు. అందుకు నాడుదొంగిలినమాధాన మొకటియేకలదు పత్రిక కాని మఱి యేముద్యమము కాని జగత్తితముగు నుదారభావముతో స్థాపించుట ధర్మము. దాని జీవితమునుగురించి యోచించుట అనవసరము. అంతురాన్నిద్యమమున జీవరసమునాత్రమిదియో నది చిరజీవి కావచ్చును. లేదో నశించినదానికే జీవితమే? కాని లోకహితముగు నుద్యమము కృత్రిమకాలముజీవించి తమజీవితంబిందినను ఆజీవిత కాలమందలి తడవ్యతత్త్వము, కార్యము, భావము వృథా కాదు. భావికాలమున నొకయదృశ్యపరిణామము గోచరమయినపుడు ఆయాద్యమముయొక్క స్వల్పకాలజీవితమనాత్మ్యము ప్రకటనీయము కాగలదు. విశేషార్థని, అమృతకగ్నింధ చింతానది, ఆంధ్రభాషాసంజీవిని ఇందుకు తారాణములు. ఈపత్రికారాజముల జీవిత మనవికాలముయ్యను సాంఘిక పరిపంచమున, భాషాలోకమున మనకిప్పుడుదొంగిలిన నూతన పరిణామములను వైవాని యచిరప్రచారమే కారణమని తలంచినవ్యక్తి కలదా?

అటులనే ప్రకృతము సజీవముగ ప్రచారమొనరించు ఆంధ్రప్రకాశిక, దేశభిమాని, కేశరేఖ, కృష్ణాపత్రిక, ఆంధ్ర పత్రిక, దేశమాత, హితకాణి, నుదర్శిని, మున్నగు పత్రికా మతలులు వానివానికీ క్రింది దేశహిత మాచరించుచున్నవని యనివారెవర? ఈపత్రికల సమాశ్రయమున నింకను పత్రికలు బయలుదేరుచున్నవని వినుటకు సంశయము.

ఇప్పుడిప్పుడే "ఆంధ్రగ్రంథాలయసర్వస్వము" అను వాచానున నొకపత్రిక కంకురార్పణము చేయబడినది. దీనిపని కేవల మొకగ్రంథాలయాభివృద్ధి నుకరించినది. తథావిధమున ప్రతిప్రత్యేకకాళ సభ్యున్నతస్థితికే దెచ్చుట కొకపత్రిక యవసరమని చెప్పకతప్పదు. ఇంక సాంఘికవ్యవహారముల పట్ల ప్రతిప్రత్యేకసంఘము నొకపత్రిక వెల్లొప్పునుట ముఖ్యమే యగును. అట్లుచేయుట తదితరపత్రికలను నిరాదరింపవలయునట నాయభిప్రాయము కాదు ప్రపంచము నంతయుఁ జక్కగఁగఁబరికిలింపఁగాని స్వీయాభివృద్ధికేగఁదగుటకు నీలు లేదు. ఒకవ్యక్తి తాను బాగుపడవలయుననిన వెక్కుర జీవితమును గుర్రెఱుంగ వలయును. వెక్కురజీవితాదర్శములను పరిశీలింపవలయును. ఒక సంఘమును సంస్కరించుటకు సాటి సంఘములను అచారములనే గాక అవ్యక్తీయ సంఘాచారములను గూడ నెఱుంగవలయును. అప్పుడే తాచట్టి సంఘాధ్యక్షులు జగదాదర్శ మగును. — ఒక విలేఖనము.

వాణిజ్యసంగ్రంధాలయము: — తెనాలి తాలూకాలోని పరగామియందు గత ఆక్టోబరునెలలో వాణిజ్యసంగ్రంధాలయముపేర నొకపుస్తకభాండాగారము వెల్లొప్పులనెది.

వృత్తాంతలేఖలు

ఒంగోలు వార్తలు.

(ఒక విలేఖనమొద్దనుండి)

కాలమానము.

ఒంగోలు జనరి 5:— ఎండలు కొంచెము తగ్గినవి. కాని రాత్రులందు చలిమాత్రముతగ్గలేదు. ఒంగోలు తాలూకాలో కర్షకులు, క్రొత్తవైరులను నాటుచున్నారు. జలము పుష్కలముగా నున్నది.

గవర్నరుగారి యాగమనము.

మన గవర్నరు వెంట్రుండు ప్రభువు రాజోవు వకులల సంతకు ఒంగోలు పురమునకు, రేపల్లె గంటూరు రైలుమార్గమును తిరుచుటకు వెళ్లుచున్నవెదరిన తెలియజేయుటకంతయో సంకల్పించుచున్నాడు. ఈ సంవత్సరము గవర్నరుగారి రాక కలన, శకుప్రదర్శనము బాగుగా నుండగలదు.

శ్రీవిద్యాభిమానము.

రెండు మాడు సంవత్సరముల క్రింద మా పురములో శ్రీవిద్యాభిమానము కొంత ప్రబలింది. కాని యిప్పు దాయద్యమము వీరుయినదో తెలియదు. లక్ష్మీ శ్రీసమాజము, యొక శ్రీసమాజమున్నది. పూర్వము ప్రతివారమున సభలు జరుగుచుండెను. కాని ఇప్పుడు దానిమాట యెక్కువవారే లేదు. శ్రీ విద్యాభిమానులు తేరి యిప్పు డీయద్యమము నిరుపాయనని తలంచుటకు వీలులేదు. విద్యార్థులగు శ్రీ సోదరీయలు రెండో మనపురమున గలరు. వారైన తమ సమాజము నిర్విఘ్నముగ సాగించుచు శ్రీవిద్యను అభివృద్ధి చేయుటకు కోరుచున్నాను.

విశాఖపట్టణ వార్తలు

(మా స్వకీయవిలేఖనంబున వద్దనుండి.)

జ్వరములు.

విశాఖపట్టణము జనరి 5:— విశాఖపట్టణ ప్రాంతము లందెల్ల కీత వైత్యజ్వరములచేత బాధపడుచున్నారు. ప్రతి యింటబాచిన నొకనికైనను జ్వరములేకుండుట కానించు ఈవధ్యను తుగ్గిన విశేషార్థములే దీనికి కారణము.

వకులలకు తెనుగు.

మా వట్టణమునకు నుమాడు కొన్ని మైళ్ల దూరమందున్న రంగరాజు పుర ప్రాంతములందు "జమభు" అను తెనుగు వలసవకులములయొందుచున్నది. వానివిషయమై ఆప్రాంతముల రైతులు నొకవిధమున నుత్సాహముచేసి, గ్రామములో నున్న వకులము గొట్టెలు, మేకలు మొదలగు జంతువులనెల్ల గ్రామమునకు దూరముగ నొకచోటపై నుండలుచుండగా జేర్చి యొక పందిపిల్లను తల దిగువకు కాల్చివై నుండునట్లు నొకవృద్ధ గొల్ల పట్టుకొని వీరావేశముతో నుండచుట్లు పరుగు లెత్తుచు, అక్కడ చేరుటవలన అనేకకార్యములు చేసిరి. ఇందువలన వకులలకు జడు పను, రోగములొప్పు నని వారి నమ్మకము. దానము.

ఆకల్ల నూర్యవారాయణరావు పంతులుగారు టర్నరు సుతము కంపాండులో కృంగారమైన రెండు మందిరములను కట్టించిరి. ప్రమాణికు అవయోగార్థమై వానిని పారిశుద్ధ్య సంఘమువారి చర్యజేయుట కీ నెల 1 తేదీని గొప్పసభ జరిగినది. మండలాధిపతియైన గ్రామములోనున్న తగు మనుష్యులును, సభకు విచ్చేసిరి. మండలాధిపతి వెండితాళముతో బంగళాలను తెరచిరి. పిమ్మట అందరను కరతాళములు మోగించిరి. తమ సంకసమును ప్రకటించిరి. పిమ్మట మిత్రాయలు, తేనీరును ఇయ్యబడినవి. తరువరి పుష్పములను తాంబూలముల నొసగిరి. పిమ్మట మందిరములను పారిశుద్ధ్యపు చెయరుమానుగారి చర్య జేసిరి.

పంటలు.

ఈ మధ్యను తుగ్గిన వర్షములచే కొన్ని ప్రాంతములందు పరిసరము కొంతసంపించినను సులుకున నీ సంవత్సర మిప్రాంతములందు సమృద్ధిగా పరిపండించుచు వెళ్లుచున్నను మండలాధిపతి తనిఖీచేసి రైతులకు రిమిషను ఇచ్చుట యేర్పాటు మాని జేసిరి.

మరణము.

మిర్యాల వెంకటనారాయణశర్మ బి.ఎ.గారు చనిపోయిరి. వీరు గవర్నరు వెంటు రిజిస్ట్రారుపని నుడరాను రాజధానిలో ననేక పట్టణములలో చేసిరి. ప్రస్తుతము కర్నూలుగ్రామముందు జేయుచు నీమధ్యను రణసంబంధమును జబ్బుచేసి మాగ్రామముందు కాలము జేసిరి.

విశాఖపట్టణ పారిశుద్ధ్యము— వెయరుమాను. ఈ మధ్యను జరిగిన ఎల్లకనులో బి. వెంకటపతిరావు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారే లెవగ నెన్నుకొనబడిరి. వీరు ప్రజల యెడలను, అభివృద్ధియెడలను దయాదాక్షిణ్యములతో వర్తించుచునయేమా నిశ్చితాభిప్రాయము. వీరులోగడ కొన్ని మాసములలోనే చాలభారతి గాంచియుండిరి. కనుక వీరి పూర్వ కాలములో యంకను కీర్తిగాంచుచునని నమ్ముచున్నాము. సంబూరి కుటుంబమునకు గొప్పయావద.

రెండుమాసములలో నొక శ్రీ నూత పంటల నొక పురుషుడు జ్వరమునచ్చి 2, 3 రోజులలో మరణించుట యింటి యజమానురాలు బ్రాహ్మణ సమాధానకు వంటలు చేసి వారు కచ్చునకి ఆకాలమరణము నొందుటయూ జరిగెను. ఇంటి యజమాని సంబూరి నూర్యవారాయణరావు పంతులుగారికి శేత్రద్వీపి తగ్గుచున్నట్లు వినుచున్నాడు. ఈయనకుమాడు పిచ్చికాండ్రె పోయెను. ఎంత ధనమున్న నేమి?

ఒక పిచ్చుక.

ఒక సాహేబు ఒక పిచ్చుకచేత అనేక సాధనములు చేయించి బహుమతుల నొందుచున్నాడు. ఇప్పుడు సాలూతు ప్రాంతములో నున్నట్లు వినుచున్నాడు. నాణ్యములలో గాని, ఒక పెద్ద పెట్టెలో వందలకొలది పేదల వ్రాసిన చీట్లలోగాని వారు వారు కొరస చీటిగాని, కొరస నాణ్యములు గాని ఇది ముక్కుకొనతో తీయుచున్నదట.

భీమునిపట్టణము బాలికాపాఠశాల.

బహుమాన ప్రధానోత్సవము.

(ఒక విలేఖనంబున వద్దనుండి.)

భీమునిపట్టణము జనరి 5:— ఈనెల 15 తేదీని విశాఖపట్టణ నివాసియు శ్రీవిద్యాభిమానియునగు శ్రీమతి బులుగు నూర మాంబగారు మాపురబాలికాపాఠశాల కార్యకలకు బహుమతు లిచ్చుటకొరకు విచ్చేసి నాటిసభలో నుపస్థితినించిరి. 200 వందలమంది శ్రీపురుషులు సభసంకరించిరి. మాపురంబున లలితాసమాజముక పేర నొక శ్రీసమాజమునూడ 15 గురుమొంబల్లతో రెండవతేదీని నెలకొల్పిరి. మూడవతేదీ ఉడయము 9 గంటలకు పురుషులు సభచేసి సమాజమునకు సంబంధించిన సభ్యురాలైన, కార్యదర్శిని అధ్యక్షురాలిని, నియమించిరి. చాలమంది మాసమాజమునపోషించుట కామోదించిరి.

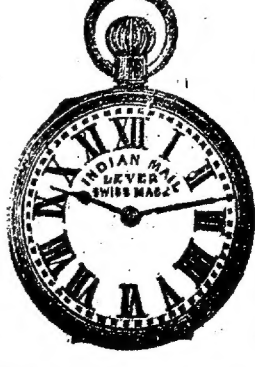
బొంబాయి టపాలాఫీసు దొంగకనము.— ఈటపాల కచ్చేరిలో 30 వేలు పోయిననందర్భమున నాకచ్చేరిలో కొంత దొంగిగానున్న కవాటి నాకోటిని పోలీసువారు అరెస్టుజేసిరి. ఆసాయ్యులో కొంతమొత్తము నొక పెట్టెలో పెట్టి యాదుత తెల్లవాయొద్ద సముద్రతీరమున పాతిపెట్టెను. మొత్తం పాము గొంటురోడ్డులో సరదాదేవు పుచ్చుకొననగడిలో దొరకినది. మొత్తముమీద సామ్యంతమును దొరకినది.

గొప్ప యింట వివాహము. — కాకినాడ వాస్తవ్యులు వైదా రామకృష్ణ శర్మగారి యింటికి తరలివచ్చిన రాజామన్యం మహాలక్ష్మమ్మగారు తమదత్తపుత్రుని వివాహమహోత్సవ మునకు మూడవదినమున పిల్ల కానుకలు, వస్త్రములను, రూప్యములను 8 గంటలు మొదలు రాత్రి 7 గంటలవరకు బ్రాహ్మణులకు సంభావన లిచ్చిరి.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు వాచ్

5 సంవత్సరములు గ్యారంటీ గలది.

చక్కని గొలుసుతో వెల 3-0-0 పోస్టేజీ 0-4-0.

ఇది మా కొంతకే నిద్రపరుక బడినది. కావున నెవరికెద్ద నుండదు. వెల స్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనభవమున తెలియగలదు. దృఢమైన సామానులచేత జేయబడి డ్రస్టు ప్రాధిక అను గ్లాసుదాము కలిగియుండుటచే చాలాకాలము నిలవక తృప్తికరముగ తని చేయును. గడియారము పెట్టె "ఇండియన్ మెయిల్" అను పేరుండును. పెట్టెలోపల గ్యారంటీ పు.

పుత్ర మరణించి యుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ గ్లాసుదాము లేనిది వెల 2-8-0

చిరునామా:— సుపీరియరువాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాక్కు నెం 167 నుడరాను.

మదరాసు హైకోర్టు ఆఫ్ బ్యాంకింగ్, మదరాసు
ఆర్డినర్ బరిజనల్ సివిల్ జూరిస్ డిక్ట్
సి. ఎన్. నెం 121 ఆఫ్ 1915.

వాదులు

1. పి. కన్నయ్యశెట్టి
2. ఎ. రామస్వామిశెట్టి

ప్రతివాదులు

1. కంచర్ల రామానుజంశెట్టి
2. కంచర్ల వెంకటవరదరాజుశెట్టి

విలువగల వజ్రపునగల

వేలపు నోటీసు

వై వ్యాజ్యము విషయమున 27-4-1915
తేదిన ఇయ్యబడియున్న డిక్రీ ప్రకారము 2-11-1915
తేదీగల వేలము ఉత్తరువు ననుసరించి ఈక్రింది
పెద్దాల్లులో వివరింపబడిన నగలను మదరాసు
అఫిషియల్ రిఫరీవారు 1916 సంవత్సరం జనవరి
3 వ తేదీ శనివారమునాటి నుధ్యాహ్నము 12
గంటలకు మదరాసు, హైకోర్టు మందిరములలోని
అఫిషియల్ రిఫరీవారి ఆఫీసునందు బహిరంగముగా
వేలమువేయుదు రని ఇందుమూలముగా తెలియ
పరచబడుచున్నది.

పెద్దాల్లు

లాటుసంఖ్య సాత్తుల వివరము

1. రవ్వల అడ్డిగ ఒకటి (2 పేరులు, 237
రవ్వలను గలిగియున్నది.)
2. రవ్వలగొలుసు పెద్దది ఒకటి (36 రవ్వలు
గలిగియున్నది.)
3. రవ్వలగొలుసు చిన్నది ఒకటి (39 రవ్వలు
గలిగియున్నది.)
4. రవ్వల ఉంగరము ఒకటి (మూడు రవ్వ
లు గలిగియున్నది.)
5. బత్తాసులు పది. (ఒక్కొక్కదానియందు
7 రవ్వలున్నవి)
6. రవ్వలోలాకు ఒకటి (37 రవ్వలు గలది.)

నెంకట సుబ్బారావు,

రాధాకృష్ణయ్య,

వాదితరపు వకీళ్లు.

శు. నె 2 రు హైకోర్టు ఛేంబర్సు
మదరాసు,
4-1-1916.

మంచిపనుయము! వేనవేల ఖర్చుపడినది!! వెతుకవోకవు!!!
ఈపంచల కొనువారికి, పంచలకి అల్లెలార్పటము
కోర్కవి కోడండ్రప్రసాదము అను గ్రంథమొకటి ఇశాము.

మేలైన జపాక్ పట్టువంచలు

ఆ నేకపంచల ఖర్చుపడినందున
ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకలారా! శృంగారమున్న
వాగ్వికతయున్న గల మేలైన అపల్
పట్టువంచలు కండుగదియల ఆనంద
మోగెదరు తెప్పించి విక్రయించిపో
గా మిగత కొద్ది కంచెలు మూలమె
యన్నవి. ఇందులో ఎరువు, పచ్చి,

ఆపవచ్చు, కోహ, మేఘవర్షం, ఇత్యాదిరంగులు గలవి.
5 క్లీమూరందివిన్ని 2 క్లీమూర కడబ్బుగల పట్టువంచె 1కి 2-0-0
వంచ 1కి తపాలఖర్చులు ... 0-4-0
డిటో కంటాపంచల కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవారి.
జపాక్ సెల్లూ-వేర్ కనాస్, 6 వేంకటేశమేస్త్రివీధి.
సామాకామి పేట, మదరాసు.

ఉచితముగ !!

భూతభవిష్య ద్వర్తమానములను తెలిసికొను
ట కుపాయము:— ప్రపంచమునం ముందు ప్రతి మను
ష్యుడును వెలిసి కొన దగినది. మూడు మాత్రమే, అవి యెర్పి
యన, భూతభవిష్య ద్వర్త మానముల ఫలములే గదా! మీ
యొక్క ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, కళత్రము, సంకానము
మొదలగు జానినిగూర్చి మీ కుచితముగ వ్రాసిపంపబడును.
అందులకు మీరు త్వరపడి చేయవలసిన జేమనిన మీ జన్మ
జాతక మున్నయెడల దానిలో భుజిత తేదీయను, నెలయను,
సంవత్సరమున, జననకాల ఘడియలను పంపుడు; అవిచ్చిలని
యెడల నెలయను, సంవత్సరమునచూపెను. ఇవి చూచి, తేదీ
యెడల ఒక్కసంవత్సరమే చూపె; సంవత్సరమునాడ తెలి
యనియెడల కొంచె మెప్పుక్కడగ కనున్పురు తెలుపుదు తను
నామమును తమ స్వస్థానస్థితిభిక్షముగగారి లేక వ్రాలుతో
మాత్రముగాని వ్రాసి పంపుడు. అప్పుడు నామమును బట్టియు
వారి వారి వ్రాముబట్టియు గూడ జాతకముఖత్రయముచేసి
బయిన వ్రాసిన ఫలములను వ్రాసి పంపించెదము.

ఇందుకు మాచేతేయబడిన ప్రశ్నోత్తరకూపముగనన్న
220 ప్రశ్నోత్తరములు ఉదహరణములుగల జౌతిషశాస్త్రగ్రం
థముయొక్క ప్రథమగుచ్ఛమును దానితో భృగువంశీత, కు
కృణాడిమొదలగు గ్రంథములను బట్టియు, మా యుధభర్తా
మునుబట్టియు వ్రాసినఫలములను సోపేక్షింహా ౧1-12-0వకు
డిటో 258 ప్రశ్నోత్తరములగు ద్వితీయగుచ్ఛమును
మాత్రము కోరువారికి ఫలములనుభిక్షావసే 2-4-0వకు
డిటో ప్రథమద్వితీయగుచ్ఛములకు రెండును కోరువారికి
ఫలములనుభిక్షావసే ౨. 2-12-0 గన్న పంపబడు
ను. నాపేజీ ౧. పి. ఖమ్మం నే మేధావతుడు. ఈగ్రంథముల
యొక్క వివరమును మేముపంపు జాతకఫలములను చూచి
చూచినప్పటికీ జౌతిషశాస్త్రముయొక్క వివరము మా
పాండిత్యమును మీరుతెలిసికొనిన చ్చుల నుజ్జరింపకమాక.
వేనవేల యోగ్యతాపత్రికలు వ యందుండి.

వి. యమ్. శర్మ అందుబిక్కర్న.

అమలాపురం, నోదాబాద్.

‘కాస్గరి’

అనునీబలవర్ధనావధ
మును అప్సరప్రభుడు
పుచ్చుకొనుచుండు
వేనినీకంతయో
నంతసమునుగలి
గించును.

అది అతిరుచ్య
మయినదియు, ఆరో
గ్యదాయకమయి
నదియు, వ్యాధి
రహితమయినదియు
నయ్యున్నది.

For more than quarter of
a century Stearns' Head-
ache Cure has been the
favorite remedy for head-
ache and neuralgia.
Tasteless - certain
and easy to take.

USED WHENEVER HEAD-ACHE

THE HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and
well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year
Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this
Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation
are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties,
and Children's Treats free on application.

మోటారుబండి నడపుట

మోటారుబండ్లను అతిసులభముగా నడుపునిపుణతను నం
భూర్షముగ నేర్చుకొన గ్రోవవారు మాకు వెంటనే వ్రాయుడు.

డి. మోటారు హైరింగు కంపెనీ,

[ఓరిఫోన్ నెం 636.] 131, వ్రాడ్వే, మదరాసు.

బెంగళూరు సామిల్సు, టింబరు డిపో.

మేలైన పేకకర్ర, వోన్నె, నల్లబద్ది, బెక్ శేషుడుం
గల, మైసూరునందు విక్రయమునకు దొరుకును. కావలసినచో.

బెంగళూరు సామిల్సు.

బెంగళూరు సిటి. అనిగాని.

ఏజెంట్లు:— బాద్షాహాడీ కాసిం నీటు, గొడ్డపేట

మైసూరుజ్యోతి:— అనిగాని. వ్రాయుడు.

ఓక్కుకంవెనివారి

తిరుగుడు

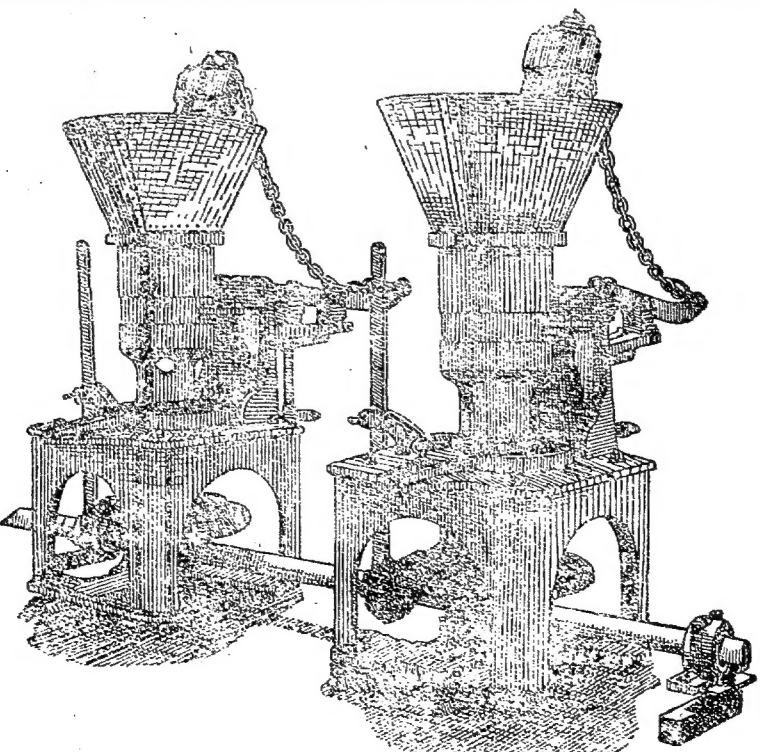
అన్ని రకముల విత్తనములకు

అనువగురితిని తయారు

చేయబడియున్నది.

ముక్తిలి ఉపయోగకరముగా పనిజేయును.

బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక

నూనెదీయు

యంత్రములు.

శకులను, ధరలను, గురించి

ప్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

దీనిని నడుపుటకు

2½ బి. హెచ్. పి. (B. H. P.) చాలును.

బ్రాడ్వే మదరాసు.

శ్రీవాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రీయచరము

ఈపుస్తకమునందు మొత్తము 112 పటములున్నవి. ఇందు ఆంధ్రీయచరమైన పటములు చేయబడినవి. కొన్ని ప్రభుత్వ మిగిలి వెంటపటములు శ్రీమముగానే వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును. బాల, అయోధ్యాకాండములు గొంపానుల కాగితములు కాళింగోదండు గిల్లుసేరు ౧ సంపుటం రంగిలములు 3-౮-౦ అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు గొంపానుల కాగితము కాళింగోదండు ౧ సంపుటం రంగిలములు ౪-౮-౦ యుద్ధకాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౮-౦ లైబ్రరీయెడిషన్, రంపానుల కాగితములైన మంచి అచ్చు మేలైన కాళింగోదండు బాల, అయోధ్యా కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౫-౦-౦ టిటో అరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాం॥ చేరి ౧ సం॥ ౫-౮-౦ టిటో యుద్ధకాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౮-౦ శ్రీరామకావ్యము ౦-౮-౦ (285) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అండుకో, ఆనంద ముద్రాలయ్యాధికారులు మదరాసు,

మోటారు బండ్లు

మోటారు దైకిలు, కాపు, ప్రయాణికులకు సర్వసౌకర్యము, కావలసినవారు ఈ క్రింది ఆదేశముల వ్రాయును. ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రీయ. విశేషకాలము నుండి మోటారు వక్రమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, గాజులు, జమీన్దారులచే ఆభిమానింపబడినవారు. మిగుల కొత్త కాపుగారి, సాత కాపుగారి మంచివిగాను తీసివెళ్ళగలరు. తిరుగ మీ కాపును కావలసినయెడల అమ్మియివ్వగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చటమాత్రమే గలదు. మోటారుబండ్లకు కావలసిన టైర్లు, ట్యూబులు యితరసామానములు యావత్తును మీకు చాకగా అమ్ముగలరు. మోటారుబండ్లు అడ్డకేయ్య గలను. (41) గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

24 జనరల్ పీటర్సురోడ్డు

మహాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

మోటారుబండ్ల యంత్రనిర్మాణమును, నడుపువిధానమును, బోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గమనిక:- పాదుగారిదివార్లకు ఉచితముగవసతియు, భోజనాదికములును ఏర్పాటుచేయుదును. ప్రతిసెల ప్రథమనక్షత్రాప్రారంభ భవనును, తయారైన వైనాకరికి శిఫార్సుచేయుదును. స్వల్ప సంఖ్యయే దీనికొరబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

శ్రేష్ఠమయిన డోదువత్తులు

Table with 3 columns: అంబరకత్తులు, ధరశేఖ, 1-కి రూ 8, 6, 5, 3, 2; జవ్వడ, 4, 3, 2-8; పుడుగు, 2, 1-8, 1; కన్నారి, 3, 2, 1-8; కన్నీరు, 1, అ. 12, 8

విలియం అండు కో, చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరితములు చక్కని శైలిలో కల్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగఱ కాంక్షమున మజ్జియింపితి లేదు. తెల రేఖరు లైండు 0-12-0 కాళింగో లైండు 1-0-0 శ్రీ శృష్టదేవరాయని చిత్రపట ముచితము. వలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, 7, కంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

ప్రతాప కస్తూరిమాతలు

యిది మంచి కస్తూరిబేర్ని చేయబడినది. నువానన గలదు. అట్టిగూ, వాయన, జ్వరము, నన్నపాతము, దగ్గు జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా॥ సీసా 1-కి రూ 0-4-0 (డబ్బె రూ 2-8-0.) ఆయుశ్వేదనమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది. గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. శైలినులభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశ గునుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా వంపునుము కలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, (27) 145, కా. వీధి, మదరాసు అని వ్రాయును

మహామహాపాధ్యాయ బ్రహ్మ శ్రీ కొక్కాండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దికపులు గలవు. వలయువారి క్రింది విలాస మునకు వ్రాసికొనవలెను. 1 విశ్వేశ్వరీయము ౨-౦-౦ 2 కొక్కాండ మహాకవ్యము ౦-౧౨-౦ 3 సింహాచల యాత్ర ౦-౪-౦ 4 గోదావరి వర్ణనము ౦-౫-౦ 5 యోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౮-౦ 6 సరకాసురవిజయ వ్యాయోగము ౦-౮-౦ కొక్కాండ కుమారనరసింహం, (281) గాజుపాళెశ్వరము

“శబ్దకౌముది”

అను సకారాది ఆంధ్రీయపుంటువు. ఇది జేబులో ఇముడఁ గలది. ఇట్టిది కే తెచ్చడమలేదు. కావున ఆపూర్వమైనది. తెల మిక్కిలి వరసము. ఫలపథికము. ప్రతి ౧ కి తెల రూ. ౧. తపాలాభర్తులు ప్రత్యేకము. వలయువారి టిట్లు వ్రాయుడు. యస్. వి. రంగాచార్యులు, 88, నరసానా త్రిపుత్ ప్ నీధి, చెన్న పురి.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు సర్వీసు కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల పూడి శోభమొదను క్రియాశీలం ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు ర్నబోవుచున్న వైద్య మోటారుకారులు ఈ నెలలో నడిపించు టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ మధ్య తురిసిన అపరిమితపు శక్తములకు కార్డుకు చేయు రంగులు ఆరకను న్యూ వార్షికు వేయటకు వీలుకానందన మొదట ఎర్పాటుచేసికొన్న వినములకు వని ప్రారంభించుటకు అభ్యంతరము కలిగి విక్లమ ఏలూరుకు బంపించుటకు వీలు కలిగినది. కాదు. ఇట్టి సీతిలో ఆ శోభు ప్రక్క ను నుం దె ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటాగేటు కంట్లాక్టరు మోటారుబళ్ళు నడవడమునల్ల తనకు నష్టము వస్తుందని భీతి వాచా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి నోటీసు ఇచ్చిపట్టున్న అండువల్లను మాకు లయినన్న ఇరవ్వు టండా అగిదోయినట్లున్నా సదరు టోటాగేటు కంట్లాక్టరుకు అవి భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మనగము వాడుక చేయుచున్నట్లున్నా వింటున్నాము. ఘనతపసించిన బ్రిటిషు రాజ్య కరి పాలనలో ప్రజలకు ఉపయోగములకొరకు ఏర్పరచి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు వకరినల్ల మరియొకరు చేయు మంచి పనులకు కలుగ నేరవు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూవద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కెటున్నాను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగువని ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:- ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (63) 21, హమ్మంవీధి, పొంజాయి.

సర్వకోగ కుతారము. ఈ క్రింద కనబడిన మందును కాలజేడ శేడములు లేక ఆకాలవృద్ధులకు శ్రీపురుష తిరువురున నేదించిన ఎవ్వడును నికోగులుగ నుండగలరు. మదనమంజరి మాత్రము. 40 గల డబ్బికైయము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ (188) 20 చీబాబజార్ కోడు మద్రాసు.

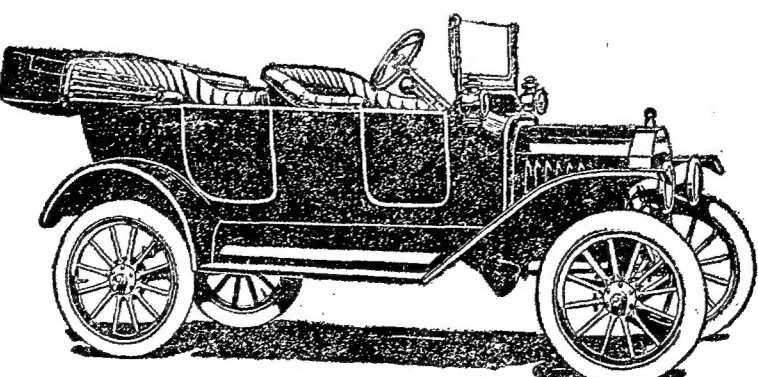
ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం! ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విస్తోత విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి లోక జేమమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాదేశములో జన్మించిన ప్రతిమనుష్యుడును అతక్యముగా జరుగవలయును. ఈపుస్తకమును మెలెను. తపాలాభర్తులేదు. వైద్యశాస్త్రి మణిశంకర్ గోవింద్, తింకనిగ్రహ పోస్టాఫీసు, 157 బ్రాడ్వే, 96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండి

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు మునుసీసరు ముందుండు ఎలక్ట్రిక్ లిఫ్టుములు, చిగులు, స్పీడ్ మీటరు, చనిముట్లు సహా వెల రూ. 2600 లు.

ఈ బండిని ముఖ్యముగా కొనలేదు. ఏలగు నిజ ఇది ఆంధ్రునికి గూడ నుపయోగించును. ప్రత్యేకముగా సామగ్రులతో ప్రవీణులగు పరిచారిడ వలన నీబండ్లు చేయింపబడినవి. ఈ బండ్లు చాలాశక్తిక చాలాసున్నిక గలవి గాన వీరికి మరాఠుత్తుభర్తు చాలతక్కువ. ఉక్కును అన్ని చోట్లచేసి ఈబండ్లకు పడయోగించిరి ఆహుక్కుచాల బలమైనదిగాని చాల తేలిక నదిగాన విలక్షణమొచ్చు. ప్రపంచమందు వాడబడుచున్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సగపాటుకన్న మెచ్చుగా నున్నవి. ఈబండ్లకు మీరు వెల్లుబడి వెట్టిసామ్యం తయ్య సర్దిపెయ్యగలరు. ఈబండ్లమీద ప్రపంచమం దన్ని శేకముల లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును. కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనడు. ఈ నె 20 యవ తేదీ నాటికి 80 బండ్లు స్త్రీయలలో వచ్చును. విచ్చాటు ఆకాంక్షగము కలుగకుండ ముందు గనే మాకు వ్రాయుడు.

మావిలాసము:- ఓక్సు అండు కంపెనీ, మదరాసు.